



KLASA:601-02/26-01/02

UR.BROJ:2178-11-4-01-26-9

KLASA:601-02/26-26/01

UR.BROJ:2178-11-4-01-26-9

Temeljem čl. 15. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (Narodne novine br.10/97, 107/07, 94/13, 98/19 I 57/22, 101/23, 145/23,145/24,146/25 I 22/26) I čl. 57. Statuta Dječjeg vrtića “Leptir Vrpolje”, Upravno vijeće Dječjeg vrtića “Leptir Vrpolje” na svojoj 26. Sjednici održanoj dana 6.srpnja 2026. godine donosi

***KURIKUL DJEČJEG VRTIĆA „LEPTIR VRPOLJE“ ZA
RAZDOBLJE 2026.–2031.***

Predsjednica Upravnog vijeća
Suzana Bilić Vardić,prof v.r.

Ravnateljica Dječjeg vrtića „Leptir Vrpolje“
Doc.dr.sc. Antonija Vukašinović

SADRŽAJ

1. UVOD.....	4
2. VIZIJA I MISIJA DJEČJEG VRTIĆA „LEPTIR VRPOLJE“.....	4
3. TEMELJNE VRIJEDNOSTI I NAČELA DJEČJEG VRTIĆA „LEPTIR VRPOLJE“	5
4. IDENTITET USTANOVE	8
4.1. Opći kontekst djelovanja	8
4.2. Povijesna i društvena obilježja lokalne zajednice.....	9
4.3. Filozofija rada i identitet vrtića	10
4.4. Organizacijska struktura	10
4.5. Projekti kao identitetski okvir rada.....	10
4.6. Okruženje kao dio identiteta.....	12
4.7. Vrtić u zajednici	12
5. ORGANIZACIJA RADA I ODGOJNO-OBRAZOVNI PROCES.....	12
5.1. Struktura rada	12
5.2. Dnevna dinamika	14
5.3. Oblici rada	15
5.4. Uloga odgojitelja u organizaciji rada	16
6. CILJEVI I ZADACI ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA.....	16
6.1. Opći ciljevi.....	16
6.2. Posebni ciljevi odgojno-obrazovnog rada	19
7. KULTURA I TRADICIJA ZAVIČAJA KAO TEMELJ ODGOJNO-OBRAZOVNOG PROCESA.....	20
7.1. Uloga zavičajne kulture u kurikulumu	20
7.2. Ciljevi integracije zavičajne kulture	21
7.3. Oblici provedbe zavičajnih sadržaja	22
7.4. Pedagoška vrijednost zavičajnog pristupa.....	23
8. PROJEKTI PO ODGOJNIM SKUPINAMA	24

9. PARTNERSTVO S RODITELJIMA I LOKALNOM ZAJEDNICOM.....	30
9.1. Načela suradnje.....	30
9.2. Oblici suradnje s roditeljima	31
9.3. Suradnja s lokalnom zajednicom.....	33
9.4. Vrijednost partnerstva i zajedničkog djelovanja.....	34
10. PROFESIONALNI RAZVOJ ODGOJITELJA I STRUČNIH SURADNIKA	34
10.1. Načela profesionalnog razvoja	34
10.2. Oblici i sadržaji stručnog usavršavanja.....	35
10.3. Podrška stručnog tima	37
10.4. Kultura profesionalne refleksije	38
11. DOKUMENTIRANJE, PRAĆENJE I EVALUACIJA KVALITETE.....	39
11.1. Načela evaluacije.....	39
11.2. Oblici evaluacije.....	39
11.3. Instrumenti praćenja.....	41
11.4. Revizija kurikula	42
12. RAZVOJNI PLAN DJEČJEG VRTIĆA LEPTIR VRPOLJE 2026.–2031.	43
12.1. Vizija razvoja.....	43
12.2. Strateški ciljevi i aktivnosti	43
12.3. Pokazatelji uspješnosti i evaluacija plana	46
13. ZAKLJUČAK	47

1. UVOD

Kurikul Dječjeg vrtića „*Leptir Vrpolje*“ izrađen je u skladu s načelima i vrijednostima utvrđenima u *Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje* (MZOS, 2015), koji ističe dijete kao aktivnog sudionika vlastitog razvoja i učenja te predškolske ustanove kao mjesta zajedničkog odrastanja, istraživanja i stvaranja kulture djetinjstva.

Kurikul za razdoblje od 2026. do 2031. predstavlja strateški okvir i plan razvoja odgojno-obrazovne djelatnosti ustanove u petogodišnjem razdoblju. Dokument definira identitet vrtića, vrijednosna polazišta, ciljeve, načela rada, oblike suradnje i načine evaluacije kvalitete odgojno-obrazovnog procesa.

U skladu s *Člankom 14. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju* (NN 10/97, 107/07, 94/13, 98/19), kurikulum vrtića oblikuje se uvažavajući razvojne potrebe, mogućnosti i interese djece, kao i kulturne, socijalne i gospodarske osobitosti sredine u kojoj ustanova djeluje.

2. VIZIJA I MISIJA DJEČJEG VRTIĆA „LEPTIR VRPOLJE“

Vizija

Dječji vrtić teži biti mjesto sretnog i sigurnog djetinjstva, gdje svako dijete ima priliku razvijati svoje potencijale u skladu sa svojim interesima i mogućnostima. Polazište našeg djelovanja je kultura i tradicija Brodsko-posavske županije, koja predstavlja bogat izvor učenja, stvaranja i povezivanja djece s lokalnom zajednicom.

Kroz poticanje ljubavi prema zavičaju, njegovoj povijesti, jeziku, pjesmi, običajima i prirodi, vrtić nastoji izgrađivati identitet djece kao aktivnih, ponosnih i odgovornih članova zajednice.

Misija

Misija vrtića temelji se na holističkom pristupu djetetu. Dijete promatramo kao cjelovito biće čiji se kognitivni, emocionalni, socijalni, tjelesni i estetski razvoj ostvaruju u međusobnoj povezanosti. Naš cilj je omogućiti uvjete za svestrani razvoj djece kroz igru, istraživanje, izražavanje i suradnju, u poticajnom i sigurnom okruženju.

3. TEMELJNE VRIJEDNOSTI I NAČELA DJEČJEG VRTIĆA „LEPTIR VRPOLJE“

Temeljne vrijednosti i načela predstavljaju ishodište svih odgojno-obrazovnih odluka, odnosa i aktivnosti u radu vrtića. One proizlaze iz humanističko-razvojnog pristupa i u potpunosti su usklađene s načelima i vrijednostima *Nacionalnog kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2015)*, koji ističe da se „odgojno-obrazovni rad temelji na poštovanju djeteta kao cjelovitog, aktivnog i kompetentnog bića koje sudjeluje u oblikovanju vlastitog učenja i razvoja“ (str. 7).

Ove vrijednosti predstavljaju i kulturu ustanove — način razmišljanja, djelovanja i komuniciranja svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa: djece, odgojitelja, stručnog tima, roditelja i lokalne zajednice.

1. Dijete kao cjelovito biće

Polazimo od spoznaje da je svako dijete jedinstveno, kompetentno i aktivno biće koje posjeduje pravo i mogućnost da sudjeluje u vlastitom razvoju i učenju. Dijete nije pasivni primatelj informacija, nego istraživač koji stvara značenja kroz interakciju s ljudima, stvarima i događajima u svojoj okolini. Holistički pristup djetetu znači da se njegov razvoj promatra u cjelovitosti — tjelesnoj, emocionalnoj, socijalnoj, kognitivnoj, estetskoj i duhovnoj dimenziji. Sve te dimenzije međusobno se prožimaju i utječu jedna na drugu, pa odgojitelj planira i provodi aktivnosti koje djetetu omogućuju ravnomjeran i skladan rast.

U praksi to znači:

- stvaranje ozračja emocionalne sigurnosti i prihvaćenosti,
- poticanje slobodnog izražavanja mišljenja i izbora,
- pružanje poticajnih iskustava koja povezuju više razvojnih područja,
- uvažavanje ritma, interesa i mogućnosti svakog djeteta.

Takvim pristupom dijete razvija samopouzdanje, osjećaj kompetentnosti i odgovornost za vlastito učenje.

2. Učenje kroz igru i iskustvo

Prema *Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2015)*, „igra je temeljni način učenja i razvoja djeteta“ (str. 16). Igra omogućuje djetetu spontano istraživanje, izražavanje i usvajanje znanja kroz radost i angažman. U dječjem vrtiću „Leptir Vrpole“ učenje se promatra kao dinamičan i procesan odnos između djeteta i okoline.

Iskustveno i istraživačko učenje omogućuje djetetu da znanje gradi kroz iskustva koja imaju osobno značenje – dodir, pokret, promatranje, eksperimentiranje i refleksiju. Odgojitelj nije “učitelj” u tradicionalnom smislu, već partner i su-istraživač koji podržava dječju znatiželju i omogućuje prostor za samostalno donošenje zaključaka.

Primjena u praksi uključuje:

- organiziranje bogatog i raznovrsnog okruženja za igru,
- omogućavanje dugotrajnih igrovnih i istraživačkih projekata,
- promatranje i dokumentiranje procesa učenja, a ne samo ishoda,
- fleksibilnost u planiranju prema interesima djece.

Takvo učenje potiče dublje razumijevanje, kreativnost i trajne kompetencije.

3. Partnerstvo s roditeljima

Roditelji su prvi i najvažniji odgojitelji svoje djece, te njihovo iskustvo i poznavanje djeteta čini nezamjenjiv doprinos vrtićkom procesu. Sukladno *Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2015)*, „roditelji imaju pravo i odgovornost sudjelovati u planiranju, provedbi i evaluaciji odgojno-obrazovnog rada“ (str. 22).

U Dječjem vrtiću „*Leptir Vrpolje*“ partnerstvo s roditeljima podrazumijeva:

- međusobno povjerenje, otvorenu komunikaciju i poštovanje,
- uključivanje roditelja u planiranje projekata, radionice i priredbe,
- zajedničko praćenje i evaluaciju dječjeg napretka,
- osnaživanje roditeljskih kompetencija kroz savjetodavne i edukativne aktivnosti.

Odgojitelji roditelje doživljavaju kao ravnopravne partnere, a ne korisnike usluga. Kroz takvo partnerstvo jača se osjećaj zajedništva, a dijete prepoznaje dosljednost i povezanost obiteljskog i vrtićkog konteksta.

4. Uvažavanje različitosti

Vrtić je mjesto inkluzije, tolerancije i poštovanja različitosti. Polazimo od uvjerenja da svako dijete, bez obzira na spol, nacionalnost, kulturu, religiju, sposobnosti ili socijalni status, ima jednaka prava i mogućnosti razvoja.

U skladu s načelom inkluzivnosti iz *Nacionalnog kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2015)*, „svako dijete ima pravo sudjelovati u svim aktivnostima ustanove te biti prihvaćeno u svojoj različitosti“ (str. 20).

U praksi to znači:

- prilagodbu sadržaja i metoda rada individualnim mogućnostima djece,

- korištenje didaktičkih materijala koji promiču različitost i jednakost,
- suradnju s roditeljima i stručnim suradnicima u planiranju inkluzivnih pristupa,
- razvijanje empatije, razumijevanja i solidarnosti među djecom.

Posebna pažnja posvećuje se djeci s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama, darovitoj djeci i djeci u riziku od socijalne isključenosti, uz primjenu načela fleksibilnosti, podrške i suradnje.

5. Kultura zavičaja

Jedno od temeljnih obilježja identiteta Dječjeg vrtića „Leptir Vrpolje“ jest oslanjanje na kulturu kraja u kojem vrtić djeluje. Zavičajna kultura promatra se kao izvor učenja, identiteta i zajedništva, te kao bogat pedagoški resurs koji omogućuje djeci da razumiju svoje porijeklo i okolinu.

Kroz sadržaje koji uključuju slavonske priče, pjesme, plesove, narodne igre, običaje i tradicijske zanate, djeca razvijaju osjećaj pripadnosti i poštovanja prema kulturnom nasljeđu. Ujedno uče o univerzalnim vrijednostima poput solidarnosti, rada, gostoljubivosti i poštovanja prirode.

U praksi se to ostvaruje kroz:

- zavičajne projekte u svakoj skupini,
- suradnju s kulturno-umjetničkim društvima i lokalnim obrtnicima,
- obilježavanje važnih datuma i blagdana zavičajne tradicije,
- korištenje lokalnih pjesama, govora i priča u igri i učenju.

Takav pristup potiče djetetov identitet, estetsku osjetljivost i kulturnu pismenost.

6. Profesionalni razvoj odgojitelja

Kvaliteta odgojno-obrazovnog procesa neposredno ovisi o kompetencijama, motivaciji i refleksivnosti odgojitelja. U dječjem vrtiću, odgojitelji su prepoznati kao refleksivni praktičari koji kontinuirano analiziraju, preispituju i unapređuju vlastitu praksu.

Profesionalni razvoj podrazumijeva:

- sudjelovanje u stručnim skupovima, edukacijama i radionicama,
- timsku suradnju i međusobno učenje,
- vođenje pedagoške dokumentacije i samoevaluaciju,
- provođenje akcijskih istraživanja u skupinama.

Kultura učenja unutar ustanove promiče dijeljenje znanja i iskustava, zajedničko promišljanje i otvorenost prema inovacijama. Odgojitelji imaju podršku stručnog tima i ravnatelja u planiranju profesionalnog rasta, što stvara temelje za održivu kvalitetu rada.

7. Održivost i odgovornost

Vrtić promiče vrijednosti održivog razvoja, ekološke svijesti i društvene odgovornosti. Dijete se potiče da prepozna svoju ulogu u očuvanju okoliša i doprinosu zajednici. U skladu s odredbama Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2015), „rani odgoj i obrazovanje ima odgovornost za poticanje odnosa prema prirodi i održivom razvoju kroz svakodnevne aktivnosti djece” (str. 27).

Praktični oblici uključuju:

- brigu o biljkama i životinjama u dvorištu,
- recikliranje i ponovnu upotrebu materijala,
- šetnje i promatranje prirode,
- sudjelovanje u lokalnim ekološkim akcijama,
- promicanje vrijednosti solidarnosti i brige za zajednicu.

Na ovaj način djeca razvijaju svijest o povezanosti ljudi i prirode, te o važnosti osobne i kolektivne odgovornosti. Sve navedene vrijednosti čine temeljnu kulturu Dječjeg vrtića „Leptir Vrpolje“. One nisu samo načela na papiru, već smjernice koje oblikuju svakodnevni život vrtića – odnose, komunikaciju, aktivnosti i atmosferu. Njihova svrha je osigurati da svako dijete ima mogućnost rasti u sigurnom, poticajnom i kulturno osjetljivom okruženju, u kojem se njeguje dostojanstvo, kreativnost i radost učenja.

4. IDENTITET USTANOVE

4.1. Opći kontekst djelovanja

Dječji vrtić djeluje u Vrpolju i područnom objektu „Sunčana“ u Sikirevcima u srcu Brodsko-posavske županije, području koje se odlikuje bogatom kulturnom, povijesnom i prirodnom baštinom. Ovaj prostor, smješten između rijeka Save i Bosne, prepoznatljiv je po slavonskoj tradiciji, narodnim običajima, dijalektu, glazbi, plesu i bliskosti s prirodom, što čini neiscrpan izvor pedagoških inspiracija i iskustava za djecu i odrasle.

Okruženje u kojem vrtić djeluje obilježeno je jakim osjećajem zajedništva, međusobne pomoći i očuvanja kulturnih vrijednosti, što su ujedno i vrijednosti koje vrtić njeguje i prenosi djeci. U skladu s humanističko-razvojnim pristupom, vrtić prepoznaje važnost povezanosti s lokalnom zajednicom te u svom radu koristi resurse sredine kao prirodne, kulturne i socijalne poticaje za razvoj djece.

Vrtić se profilira kao ustanova koja spaja tradiciju i suvremenost – poštuje naslijeđe kraja, a istodobno primjenjuje suvremene pedagoške koncepte usmjerene na dijete, igru, istraživanje i aktivno sudjelovanje.

4.2. Povijesna i društvena obilježja lokalne zajednice

Vrpolje je mjesto bogate kulturne i povijesne baštine. Poznato je po rođenju velikog kipara Ivana Meštrovića, čiji lik i djelo predstavljaju važan kulturni simbol mjesta. Zahvaljujući tome, umjetničko izražavanje, estetika i stvaralaštvo zauzimaju važno mjesto u radu dječjeg vrtića, koji potiče djecu na kreativno izražavanje kroz kiparstvo, crtanje, glazbu i ples. Mještani Vrpolja njeguju tradicijske vrijednosti slavonskog načina života – gostoljubivost, zajedništvo, povezanost s prirodom i radnu etiku. Djeca od najranije dobi sudjeluju u tradicijskim običajima, manifestacijama i proslavama, što pridonosi njihovom osjećaju pripadnosti zajednici i razumijevanju vlastitog kulturnog identiteta.

Kroz odgojno-obrazovni proces vrtić teži tome da dijete prepozna, razumije i cijeni svoj zavičaj, ali i razvije otvorenost prema novim iskustvima i različitim kulturama.

Lokalna i tradicijska obilježja mjesta Sikirevci važan su dio odgojno-obrazovnog rada u vrtiću. Upoznavanjem djece s vlastitim zavičajem potiče se razvoj osjećaja pripadnosti i identiteta. Djeca kroz različite aktivnosti upoznaju prirodne, kulturne i društvene posebnosti mjesta u kojem žive. Posebna se pažnja posvećuje očuvanju slavonske tradicije i običaja. Sikirevci su poznati po bogatoj kulturnoj baštini, narodnim običajima i seoskom načinu života. Djeca se upoznaju s tradicijskim pjesmama, plesovima i slavonskom glazbom. Kroz promatranje i razgovor upoznaju dijelove slavonske narodne nošnje. Aktivnosti uključuju slušanje narodnih pjesama i učenje jednostavnih plesnih koraka. Djeca upoznaju i tradicijske običaje vezane uz blagdane poput Božića i Uskrsa. Kroz likovne radionice izrađuju ukrase inspirirane slavonskom tradicijom. U radu se koriste prirodni materijali poput slame, drveta i tkanine. Djeca upoznaju i stare zanate koji su nekada bili dio svakodnevnog života u selu. Razgovara se o nekadašnjem načinu života, radu na polju i brizi za domaće životinje. U aktivnosti se uključuju priče, fotografije i predmeti iz prošlosti. Djeca kroz igru razvijaju poštovanje prema radu ljudi u svojoj zajednici. Posebna se pažnja posvećuje očuvanju lokalnog govora i tradicijskih riječi. U suradnji s roditeljima i lokalnom zajednicom moguće je organizirati posjete i susrete s nositeljima tradicije. Takva iskustva djeci omogućuju učenje kroz neposredno iskustvo. Upoznavanjem tradicije djeca razvijaju osjećaj ponosa na svoje mjesto i njegovu kulturnu baštinu. Na taj se način u vrtiću potiče očuvanje lokalnog identiteta i kulturnih vrijednosti Sikirevaca.

4.3. Filozofija rada i identitet vrtića

Identitet dječjeg vrtića temelji se na holističkom pristupu djetetu, kulturi zajedništva i ukorijenjenosti u zavičajnu kulturu. U središtu odgojno-obrazovnog procesa je dijete kao aktivni sudionik koje istražuje, promišlja i stvara značenja u interakciji s drugima i s okolinom. Vrtić njeguje ozračje topline, sigurnosti, uzajamnog poštovanja i suradnje, u kojem se svako dijete osjeća prihvaćeno, voljeno i potaknuto na učenje. Odgojitelji su promatrači, podržavatelji i su-istraživači dječjih ideja, a prostor vrtića doživljava se kao “treći odgojitelj” – poticajno, estetski i funkcionalno okruženje koje djetetu nudi mogućnost izbora, stvaranja i istraživanja. Identitet vrtića prepoznatljiv je i po projektnom pristupu radu, kojim se djeca potiču na dublje razumijevanje tema koje proizlaze iz njihovih interesa i iz svakodnevnog života zajednice. Projekti često uključuju suradnju s roditeljima, lokalnim obrtnicima, kulturno-umjetničkim društvima i školom, čime se stvaraju autentična iskustva učenja.

4.4. Organizacijska struktura

Vrtić se sastoji od četiri mješovite odgojno-obrazovne skupine u matičnom objektu u Vrpolju i područnom objektu u Sikirevcima. Takva organizacija omogućuje dinamične i fleksibilne oblike rada u kojima djeca različite dobi uče jedni od drugih, razvijaju socijalne vještine, empatiju i suradnju.

Ukupan broj djece planira se u skladu s *Državnim pedagoškim standardom predškolskog odgoja i naobrazbe* (NN 63/08, 90/10, 34/22) i važećim zakonskim propisima, vodeći računa o optimalnim uvjetima za razvoj, sigurnost i kvalitetan odgojno-obrazovni rad.

Svaka skupina ima svoj prepoznatljiv identitet i program rada koji proizlazi iz razvojnih potreba djece, interesa skupine i lokalnog konteksta.

4.5. Projekti kao identitetski okvir rada

Godišnji projekti po skupinama čine autentični izraz identiteta vrtića jer se razvijaju iz dječjih pitanja, interesa i iskustava. Projekti nisu unaprijed zadani, već nastaju iz situacija učenja koje djeca sama potiču i oblikuju u suradnji s odgojiteljima.

a) Projekt “Moj mali svijet osjeta”

Usmjeren je na poticanje senzoričkog, emocionalnog i socijalnog razvoja najmlađe djece. Kroz svakodnevnu igru dodirima, mirisima, bojama i zvukovima, dijete istražuje svijet oko sebe i stječe osnovna iskustva o sebi i drugima. Poseban naglasak stavlja se na emocionalnu sigurnost, stvaranje rutine i razvoj privrženosti.

b) Projekt "Boje našeg zavičaja"

Polazi od dječje fascinacije bojama, prirodom i promjenama u okolini. Djeca kroz likovne, glazbene i istraživačke aktivnosti otkrivaju boje slavonskih polja, neba i rijeka, te uče o sezonskim promjenama, tradicijskim uzorcima i motivima. Projekt povezuje umjetnost, prirodu i zavičajnu kulturu.

c) Projekt "Priče iz slavonskog dvorišta"

Usmjeren je na jezično, socijalno i kulturno izražavanje djece kroz pripovijedanje i dramsku igru. Djeca istražuju narodne priče, zagonetke, pjesmice i legende iz slavonskog kraja, posjećuju starije članove zajednice te stvaraju vlastite ilustrirane slikovnice. Cilj projekta je razvoj komunikacijskih vještina, empatije i poštovanja prema kulturnom nasljeđu.

d) Projekt "Korijeni i krila: rastem u svom kraju"

Namijenjen je djeci pred polazak u školu i ima za cilj razvijanje identiteta, samopouzdanja i osjećaja pripadnosti zajednici. Kroz istraživanje mjesta Vrpolje, njegove povijesti i znamenitosti, djeca stječu iskustva o prošlosti i sadašnjosti svoga kraja. Sudjeluju u zajedničkim radionicama s roditeljima, lokalnim udrugama i školom te kroz simboliku "korijena i krila" uče važnost povezanosti s obitelji i zajednicom, ali i slobode u razmišljanju i djelovanju.

e) Projekt: „Moj zavičaj – Sikirevci"

Cilj projekta je upoznati djecu s mjestom u kojem žive te razvijati osjećaj pripadnosti zajednici. Djeca kroz razgovor, fotografije i šetnje mjestom upoznaju važne dijelove sela, prirodu i način života u Sikirevcima. Aktivnosti uključuju crtanje sela, izradu makete, razgovor o obiteljima i zanimanjima ljudi u mjestu te upoznavanje osnovnih obilježja slavonskog sela.

f) Projekt: „Stari običaji našega kraja"

Djeca kroz projekt upoznaju tradicijske običaje, pjesme i plesove slavonskog kraja. Promatraju slavonsku narodnu nošnju, slušaju tradicijsku glazbu i uče jednostavne plesne korake. Kroz likovne i kreativne aktivnosti izrađuju ukrase inspirirane tradicijom te upoznaju običaje vezane uz blagdane poput Božića i Uskrsa.

3. Projekt: „Kako se nekada živjelo"

Projekt djeci približava nekadašnji način života u selu. Djeca kroz priče, fotografije i tradicijske predmete upoznaju stare zanate, rad na polju i brigu o domaćim životinjama. Aktivnosti uključuju simboličku igru „seoskog domaćinstva", upoznavanje prirodnih materijala i razgovor o tome kako su ljudi nekada živjeli i radili.

4.6. Okruženje kao dio identiteta

Prostor vrtića oblikovan je kao poticajno, estetsko i funkcionalno okruženje, koje djeci omogućuje samostalnost, istraživanje i osjećaj pripadnosti. U skladu s konceptom *okoline kao trećeg odgojitelja*, prostor vrtića osmišljen je tako da podržava različite tipove aktivnosti: igru, kretanje, istraživanje, tišinu, umjetničko izražavanje i suradnju.

Unutarnji prostori uređeni su u skladu s dobi i interesima djece, a opremljeni su materijalima koji potiču kreativnost, istraživanje i održivost (drvo, prirodni materijali, reciklirani elementi). Vanjski prostori (dvorište i vrt) predstavljaju nastavak učionice na otvorenom, gdje se provode aktivnosti promatranja prirode, brige o biljkama i igara na svježem zraku.

4.7. Vrtić u zajednici

Dječji vrtić prepoznat je u lokalnoj zajednici kao otvorena, suradnička i inovativna ustanova. U suradnji s Općinom Vrpolje i Općinom Sikirevci, osnovnim školama, knjižnicom, kulturno-umjetničkim društvima, udrugama i roditeljima, vrtić aktivno sudjeluje u kulturnim, edukativnim i humanitarnim događanjima.

Kroz takve oblike suradnje djeca stječu osjećaj pripadnosti i doprinosa zajednici, uče o međugeneracijskim odnosima i vrijednosti solidarnosti. Zajednica, s druge strane, prepoznaje vrtić kao važan centar kulture, učenja i socijalne povezanosti.

Identitet Dječjeg vrtića oblikovan je spojem zavičajne tradicije, suvremene pedagogije i zajedničkih vrijednosti. Vrtić nastoji biti mjesto gdje djeca žive kulturu zajedništva, razvijaju poštovanje prema svome kraju i stvaraju temelje za cjeloživotno učenje.

Uloga vrtića nije samo briga o djeci, već i stvaranje kulture djetinjstva u kojoj se poštuju potrebe, interesi i dostojanstvo svakog djeteta te njeguje povezanost s prirodom, obitelji i zajednicom.

5. ORGANIZACIJA RADA I ODGOJNO-OBRAZOVNI PROCES

5.1. Struktura rada

Dječji vrtić „*Leptir Vrpolje*“ organiziran je u četiri odgojno-obrazovne skupine mješovitog dobnog uzrasta u matičnom objektu Vrpolje i tri skupine u područnom objektu u Sikirevcima.

Ovakva organizacija omogućuje dinamično, fleksibilno i razvojno usklađeno djelovanje vrtića. Mješovite skupine omogućuju međusobno učenje djece različite dobi, razvoj empatije, pomaganja, suradnje i tolerancije, što pridonosi stvaranju pozitivne socijalne klime u skupini. U skladu s *Državnim pedagoškim standardom predškolskog odgoja i naobrazbe* (NN 63/08, 90/10, 34/22), broj djece u skupinama usklađen je s propisanim normativima, a omjer djece i odgojitelja osigurava kvalitetan, siguran i individualiziran pristup svakom djetetu.

Odgojno-obrazovni rad u vrtiću temelji se na:

- individualiziranom pristupu svakom djetetu,
- poticanju dječje samostalnosti,
- partnerstvu s roditeljima,
- istraživačko-projektnoj pedagogiji,
- te fleksibilnom planiranju u skladu s razvojnim potrebama i interesima djece.

Okruženje i prostorna organizacija

Prostorno-materijalno okruženje vrtića planirano je i organizirano tako da potiče dječju znatiželju, samostalnost i kreativnost. Prostorije su podijeljene u centre aktivnosti koji omogućuju djeci da biraju aktivnosti i materijale prema vlastitim interesima. Takav pristup osigurava djetetu mogućnost izbora, donošenja odluka, istraživanja i suradnje.

Centri aktivnosti uključuju:

- centar simboličke igre (centar doma, trgovine, liječnika, kazališta),
- centar građenja,
- likovno-istraživački centar,
- centar prirode i eksperimentiranja
- centar početnog čitanja i pisanja
- matematički centar
- glazbeni centar
- senzomotorički centar
- centar za opuštanje i introspekciju

Okruženje je estetski uređeno s elementima zavičajne kulture – detalji iz slavonske tradicije (tkanine, ručni radovi, narodni motivi) prisutni su u prostoru, čime se potiče osjećaj pripadnosti i identiteta.

Vanjski prostor vrtića – dvorište, vrt i prirodno okruženje – ima izuzetno važnu ulogu u svakodnevnim aktivnostima. Djeca provode vrijeme na otvorenom bez obzira na godišnje doba, što doprinosi zdravlju, otpornosti i razvoju motoričkih sposobnosti.

Poseban naglasak stavlja se na učionicu na otvorenom, gdje djeca promatraju, istražuju i sudjeluju u ekološkim aktivnostima.

Pedagoški pristup i timski rad

Ustanova njeguje kolegijalnu kulturu suradnje i timski rad. Odgojitelji, stručni suradnici i ravnatelj surađuju u planiranju i evaluaciji rada, razmjenjuju iskustva i kontinuirano se stručno usavršavaju. Timski pristup omogućuje integraciju različitih profesionalnih perspektiva, što pridonosi bogatstvu i kvaliteti kurikuluma.

5.2. Dnevna dinamika

Dnevni ritam u dječjem vrtiću temelji se na fleksibilnosti, ritmu djece i razumijevanju bioloških i emocionalnih potreba svakog pojedinca. Dnevna struktura nije strogo određena satnicom, već služi kao okvir unutar kojega se aktivnosti slobodno odvijaju ovisno o interesima i dinamici skupine.

Ciljevi dnevne organizacije rada

- osigurati ritam koji prati prirodne potrebe djece (igra, odmor, prehrana, kretanje),
- omogućiti kontinuitet aktivnosti bez prekida djetetovog tijeka igre,
- osigurati ravnotežu između strukturiranih i slobodnih aktivnosti,
- pružiti dovoljno vremena za boravak na otvorenom i slobodnu igru,
- omogućiti stabilnost i predvidivost koja djeci pruža sigurnost.

Tipičan dnevni ritam uključuje:

Jutarnji dolazak i slobodna igra: Djeca dolaze u vrtić između 6:15 i 8:30 sati. Taj period posvećen je slobodnoj igri u centrima aktivnosti, druženju i emocionalnom povezivanju. Odgojitelji promatraju, dokumentiraju i usmjeravaju aktivnosti ovisno o interesima djece. Zajedničke aktivnosti i projektni rad: od 9:00 do 10:30 sati provode se projektne i tematske aktivnosti u manjim skupinama. Sadržaji proizlaze iz interesa djece, godišnjih doba, zavičajnih tema ili planiranih projekata. Dijete aktivno sudjeluje u planiranju i izboru aktivnosti, čime se razvijaju samostalnost, inicijativa i odgovornost.

Boravak na otvorenom:

Boravak na otvorenom provodi se svakodnevno, osim u ekstremnim vremenskim uvjetima. U dvorištu i okolnom prostoru organiziraju se istraživačke igre, sportske aktivnosti, promatranja prirode i briga o biljkama u vrtićkom vrtu. Djeca kroz igru u prirodi razvijaju tjelesnu spremnost, suradnju i ekološku osviještenost.

Obroci i kultura blagovanja:

Obroci se planiraju prema nutricionističkim standardima i načelima zdrave prehrane. Dijete se potiče na samostalnost u hranjenju, kulturu blagovanja i poštovanje prema hrani. Vrijeme obroka shvaća se i kao socijalno iskustvo – prilika za razgovor, druženje i usvajanje kulturnih obrazaca.

Vrijeme odmora i opuštanja:

Odmor je prilagođen dobi i potrebama djece. Djeca mlađe dobi imaju organizirano vrijeme spavanja, dok starija djeca (ukoliko je moguće i organizacijski uvjeti dozvoljavaju) biraju tihe aktivnosti – slušanje priča, crtanje, slaganje slagalica. Ovaj dio dana doprinosi fizičkoj i emocionalnoj ravnoteži djece.

Popodnevne aktivnosti i završetak dana: Poslijepodne su predviđene mirnije aktivnosti, slobodna igra, likovno i glazbeno izražavanje te priprema za odlazak kući. Odgojitelji u tom dijelu dana komuniciraju s roditeljima, prenose opažanja o djetetovom danu i potiču partnerstvo s obitelji.

5.3. Oblici rada

U odgojno-obrazovnom procesu Dječjeg vrtića „*Leptir Vrpolje*“ primjenjuju se različiti oblici rada koji omogućuju fleksibilnost, individualizaciju i poticanje dječje inicijative. Oni se ne isključuju, već nadopunjuju, ovisno o svrsi i cilju aktivnosti.

Individualni rad

Individualni rad podrazumijeva usmjeravanje na potrebe i interese pojedinog djeteta. Odgojitelj promatra dijete, bilježi njegova postignuća i planira aktivnosti koje potiču daljnji razvoj. Posebna se pažnja posvećuje djeci koja zahtijevaju dodatnu podršku, kao i djeci s posebnim sposobnostima.

Rad u manjim skupinama

Ovaj oblik rada omogućuje veću usmjerenost na djecu, intenzivniju interakciju i kvalitetnije praćenje. Djeca rade u parovima ili malim grupama na istraživačkim, likovnim, glazbenim i eksperimentalnim aktivnostima. Takav rad potiče razvijanje suradničkih odnosa, komunikacijskih vještina i tolerancije.

Međugrupne aktivnosti

Vrtić potiče suradnju između skupina kroz zajedničke projekte, posjete i priredbe. Djeca različite dobi zajedno sudjeluju u obilježavanju blagdana, zavičajnih događanja i humanitarnih akcija. Ovakav oblik rada stvara kulturu suradnje, empatije i međusobnog učenja.

5.4. Uloga odgojitelja u organizaciji rada

Odgojitelj ima ulogu suvremenog pedagoga – promatrača, istraživača i partnera u dječjem učenju. On stvara okruženje koje potiče igru i istraživanje, dokumentira dječje aktivnosti te reflektira o procesima učenja. Njegova je uloga i moderatorska – povezivati djecu, roditelje i zajednicu u zajedničkom iskustvu učenja.

Odgojitelj:

- planira i organizira prostor i vrijeme,
- prati razvoj i potrebe djece,
- reflektira i prilagođava metode rada,
- dokumentira procese i napredak djece,
- surađuje s roditeljima i stručnim timom.

Na taj način osigurava da odgojno-obrazovni proces bude razvojno primjeren, smislen i uključiv.

6. CILJEVI I ZADACI ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA

Ciljevi i zadaci odgojno-obrazovnog rada proizlaze iz temeljnih vrijednosti ustanove i oslanjaju se na koncepciju *Nacionalnog kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (MZOS, 2015)*, koji naglašava da je svrha ranog i predškolskog odgoja „stvaranje uvjeta za poticanje cjelovitog razvoja djeteta i osiguravanje dobrobiti svakog djeteta u ustanovi ranog i predškolskog odgoja“ (str. 8).

U Dječjem vrtiću „*Leptir Vrpelje*“ odgojno-obrazovni rad promatra se kao proces cjeloživotnog učenja, razvoja i zajedničkog rasta djece i odraslih. Svi ciljevi kurikulum usmjereni su prema stvaranju uvjeta u kojima dijete aktivno sudjeluje u izgradnji znanja, razvija identitet, uči o svijetu oko sebe i stječe kompetencije potrebne za život u suvremenom društvu.

6.1. Opći ciljevi

1. Osigurati poticajno, sigurno i inkluzivno okruženje za svu djecu

Temeljni cilj ustanove jest stvaranje sigurnog, emocionalno toplog i fizički poticajnog okruženja koje podržava razvoj svakog djeteta. U takvom okruženju djeca osjećaju pripadnost, prihvaćenost i slobodu izražavanja. Vrtić osigurava uvjete u kojima se svako dijete, neovisno o sposobnostima, kulturi, jeziku, spolu ili socioekonomskom statusu, može uključiti u sve aktivnosti.

Praktična provedba:

- individualizirani pristup svakom djetetu,
- prilagodba prostora i materijala različitim razvojnim potrebama,
- suradnja s roditeljima u podršci djeci koja zahtijevaju dodatnu pažnju,
- promicanje kulture tolerancije, poštovanja i solidarnosti.

Takvo okruženje omogućuje djetetu da doživi osjećaj sigurnosti i pripadnosti, što je preduvjet za svako učenje i razvoj.

2. Poticati cjelovit razvoj djeteta kroz igru, istraživanje i stvaranje

Polazeći od načela humanističko-razvojnog pristupa, dijete se promatra kao aktivno biće koje uči kroz igru, pokret, istraživanje i izražavanje. Cilj je omogućiti djetetu iskustva koja uključuju različite dimenzije razvoja – tjelesnu, emocionalnu, socijalnu, kognitivnu, moralnu i estetsku.

Odgojitelji potiču djecu na:

- istraživanje prirodnih i društvenih pojava,
- stvaranje kroz likovne, glazbene, dramske i konstrukcijske aktivnosti,
- izražavanje kroz verbalnu i neverbalnu komunikaciju,
- rješavanje problema i postavljanje pitanja.

Igra se u vrtiću smatra najvažnijim oblikom dječjeg učenja. Kroz igru dijete istražuje odnose, izražava osjećaje, gradi samopouzdanje i razvija logičko mišljenje. Odgojitelji podržavaju igru stvaranjem bogatog i fleksibilnog okruženja te aktivnim promatranjem i refleksijom.

3. Razvijati svijest o kulturnoj i prirodnoj baštini zavičaja

Jedna od temeljnih zadaća Dječjeg vrtića „Leptir Vrpolje“ jest povezivanje djece s lokalnom zajednicom i kulturom kraja u kojem žive. Zavičajna kultura predstavlja temelj identiteta i važan izvor učenja, kroz koji djeca razvijaju osjećaj pripadnosti i poštovanja prema tradiciji.

Cilj je potaknuti djecu da:

- upoznaju i cijene kulturnu i prirodnu baštinu Brodsko-posavske županije,
- sudjeluju u aktivnostima koje promiču tradicijske običaje i narodno stvaralaštvo,

- razvijaju ekološku svijest i brigu za okoliš,
- prepoznaju povezanost između čovjeka i prirode.

Aktivnosti uključuju: zavičajne priče, narodne igre, likovne radionice inspirirane folklorom, posjete lokalnim manifestacijama i suradnju s kulturnim udrugama.

Ovaj cilj ima i dublju pedagošku svrhu — razvijati osjećaj identiteta, kontinuiteta i zajedništva, a istodobno otvorenost prema kulturnoj raznolikosti.

4. Osnaživati dječju samostalnost, kreativnost i socijalne kompetencije

Dijete se uči preuzimati odgovornost za vlastite odluke, izražavati mišljenje i uvažavati druge. Odgojitelji potiču autonomiju i samopouzdanje, omogućujući djeci da biraju aktivnosti, planiraju svoje vrijeme i surađuju s vršnjacima.

Kroz svakodnevne situacije djeca:

- donose odluke o igri i materijalima,
- pomažu jedni drugima i uče dogovorom,
- sudjeluju u zajedničkim dogovorima i rješavanju sukoba,
- izražavaju ideje na kreativne načine.

Cilj je da dijete postane samopouzđano, kompetentno i socijalno osjetljivo biće, spremno za suradnju i suživot u zajednici.

5. Jačati partnerstvo između vrtića, obitelji i lokalne zajednice

Suradnja s roditeljima i lokalnom zajednicom smatra se temeljem uspješnog odgojno-obrazovnog rada. Vrtić prepoznaje roditelja kao ravnopravnog partnera te njegovo sudjelovanje u planiranju, provedbi i evaluaciji kurikulumu.

Ciljevi suradnje:

- izgradnja međusobnog povjerenja i otvorene komunikacije,
- uključivanje roditelja u aktivnosti i projekte,
- osnaživanje roditeljskih kompetencija,
- povezivanje vrtića sa školom, kulturnim i društvenim ustanovama.

Lokalna zajednica (kulturno-umjetnička društva, OPG-ovi, Spomen galerija Ivana Meštrovića, osnovna škola, župna crkva, vatrogasni dom, sportsko rekreacijski centri, gitarijada, park knjižnica, zdravstvene ustanove, Etno kuća) partner je u ostvarivanju zajedničkih projekata. Na taj način vrtić postaje centar lokalne kulture, učenja i socijalne povezanosti.

6. Unaprjeđivati profesionalne kompetencije odgojitelja i stručnih suradnika

Kvaliteta odgojno-obrazovnog rada neposredno ovisi o stručnosti, motivaciji i profesionalnom razvoju odgojitelja. U vrtiću, potiče se kultura refleksije i stalnog učenja.

Cilj je:

- osigurati kontinuirana stručna usavršavanja,
- razvijati suradničku i istraživačku praksu,
- poticati odgojitelje na samoevaluaciju i dokumentiranje procesa,
- jačati timski rad i međusobno učenje.

Profesionalni razvoj ne shvaća se kao formalna obveza, već kao trajni proces rasta, promišljanja i promjene prakse.

6.2. Posebni ciljevi odgojno-obrazovnog rada

Osim općih ciljeva, kurikulum sadrži i posebne ciljeve koji operacionaliziraju vrijednosti i principe rada u svakodnevnim aktivnostima vrtića.

1. Poticanje dječje znatiželje i divergentnog mišljenja

Djeca se potiču da postavljaju pitanja, istražuju, donose zaključke i pronalaze više mogućih rješenja problema. Odgojitelji osiguravaju okruženje u kojem je dopušteno eksperimentirati i pogriješiti, jer pogreška je sastavni dio procesa učenja. Kroz ovakav pristup razvija se kreativnost, logičko mišljenje i samostalno donošenje odluka.

2. Razvoj emocionalne pismenosti, samoregulacije i empatije

Djeca uče prepoznavati, imenovati i izražavati emocije na prihvatljiv način. U svakodnevnim situacijama odgojitelji modeliraju empatično ponašanje, pomažu djeci da razumiju osjećaje drugih i uspostave skladne odnose. Cilj je razvoj emocionalne stabilnosti, otpornosti i osjećaja pripadnosti.

3. Promicanje zdravih životnih navika i brige za okoliš

Vrtić promiče zdrav način života kroz pravilnu prehranu, tjelesne aktivnosti i boravak na svježem zraku. Djeca se uključuju u aktivnosti sadnje, recikliranja i očuvanja prirode. Na taj način razvijaju svijest o važnosti zdravlja i održivog razvoja.

4. Njegovanje tradicijskih vrijednosti i lokalnih običaja kroz igru, pjesmu i priču

Zavičajna kultura integrirana je u sve aspekte rada vrtića. Djeca uče pjesme i brojalice na lokalnom govoru, sudjeluju u narodnim igrama i proslavama, slušaju priče i bajke iz slavonskog kraja. Takve aktivnosti jačaju identitet, kulturnu pripadnost i emocionalnu povezanost s mjestom u kojem žive.

5. Stvaranje ozračja suradnje i međusobnog poštovanja

Vrtić teži stvaranju ozračja u kojem se njeguje uzajamno poštovanje, otvorenost i podrška. Djeca uče rješavati sukobe mirnim putem, dogovorom i empatijom. Odgojitelji razvijaju partnerske odnose s djecom, temeljem povjerenja, uvažavanja i zajedničkog odlučivanja.

Ciljevi i zadaci Dječjeg vrtića „*Leptir Vrpolje*“ usmjereni su na poticanje cjelovitog razvoja djeteta, osnaživanje odgojitelja i izgradnju vrtića kao zajednice učenja. Njihovo ostvarivanje temelji se na fleksibilnom i refleksivnom planiranju, kontinuiranom praćenju i evaluaciji, te aktivnom sudjelovanju djece, roditelja i zajednice.

Takav pristup omogućuje da vrtić bude živa, dinamična i otvorena ustanova – mjesto sigurnosti, radosti, kulture i stvaranja.

7. KULTURA I TRADICIJA ZAVIČAJA KAO TEMELJ ODGOJNO-OBRAZOVNOG PROCESA

7.1. Uloga zavičajne kulture u kurikulumu

U skladu s *Nacionalnim kurikulumom za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (MZOS, 2015)*, odgojno-obrazovni proces treba biti „usklađen s kulturnim, društvenim i prirodnim kontekstom u kojem se dijete razvija” (str. 12). Kultura i tradicija lokalne zajednice stoga predstavljaju autentičan pedagoški kontekst koji oblikuje identitet vrtića *Leptir Vrpolje* i definira njegovu specifičnost unutar odgojno-obrazovnog sustava.

Zavičajna kultura u vrtiću ne promatra se kao izolirani skup tradicijskih sadržaja, nego kao živa, dinamična i razvojna komponenta svakodnevnog života djeteta. Ona povezuje prošlost, sadašnjost i budućnost, istodobno oblikujući djetetov identitet, osjećaj pripadnosti i kulturnu pismenost.

Brodsko-posavska županija, a posebno Vrpolje, bogata je kulturnim nasljeđem i tradicijskim vrijednostima: slavonskim govorom, narodnim nošnjama, običajima vezanim uz godišnja doba i poljoprivredne cikluse, te tradicijskim pjesmama, plesovima i obrtima.

Kroz upoznavanje tih elemenata djeca razvijaju emocionalnu povezanost s prostorom u kojem žive, osjećaj identiteta i razumijevanje kulturne raznolikosti.

U dječjem vrtiću kultura zavičaja ima višestruku ulogu:

- pedagošku, jer omogućuje djeci iskustveno učenje kroz bliske i razumljive sadržaje;
- kulturnu, jer pridonosi očuvanju i prijenosu kulturne baštine;
- socijalnu, jer povezuje vrtić, obitelj i zajednicu;
- i identitetsku, jer oblikuje osjećaj pripadnosti i poštovanja prema vlastitom podrijetlu.

Kroz svakodnevne aktivnosti, pjesmu, igru, istraživanje i zajedničke projekte, djeca uče živjeti kulturu svoga kraja, a ne samo o njoj učiti.

7.2. Ciljevi integracije zavičajne kulture

U skladu s načelima *Nacionalnog kurikuluma (2015)* i vrijednosnim smjernicama vrtića, integracija zavičajne kulture ima za cilj sveobuhvatno povezivanje djeteta s njegovom zajednicom i kulturnim okruženjem.

1. Razvijati svijest o kulturnom i prirodnom identitetu kraja

Dijete od najranije dobi prepoznaje obilježja svoga mjesta – krajolik, običaje, jezik i ljude. Učenje o zavičaju potiče emocionalnu povezanost i ponos na vlastitu pripadnost. Odgojitelji potiču djecu na promatranje i razgovor o okolini, zajedničke šetnje, posjete značajnim mjestima i stvaranje likovnih prikaza zavičaja.

2. Potaknuti djecu na istraživanje tradicijskih vrijednosti i običaja

Djeca uče kroz iskustveno istraživanje tradicije – kroz igru, likovno izražavanje, dramatizaciju i glazbu. U vrtiću se organiziraju projektne aktivnosti u kojima djeca otkrivaju kako su se ljudi nekada odijevali, što su jeli, kako su slavili blagdane ili izrađivali predmete svakodnevne uporabe.

Takav pristup povezuje dijete s njegovim kulturnim korijenima, ali i razvija poštovanje prema drugačijim kulturama. Djeca uče da tradicija nije statična, već se mijenja i obogaćuje novim iskustvima.

3. Uključiti roditelje i lokalnu zajednicu u prijenos kulturne baštine

Roditelji, bake i djedovi, lokalni umjetnici i obrtnici nositelji su bogatog znanja i iskustva koje se prenosi na djecu kroz zajedničke radionice, posjete i manifestacije. Takva suradnja omogućuje međugeneracijsko učenje, čime vrtić postaje središte zajedništva i očuvanja identiteta.

4. Razvijati osjećaj ponosa i odgovornosti prema lokalnoj zajednici

Djeca sudjeluju u lokalnim manifestacijama, izložbama i kulturnim događanjima. Kroz vlastite projekte i prezentacije oni postaju aktivni sudionici kulturnog života zajednice, čime se razvija osjećaj pripadnosti, ponosa i odgovornosti.

5. Očuvati i prenositi nematerijalnu baštinu kroz svakodnevne aktivnosti

Nematerijalna kulturna baština — narodne priče, pjesme, običaji, igre, dijalekti — integrirana je u svakodnevne aktivnosti skupina. Odgojitelji ih koriste u pričama prije spavanja, glazbenim aktivnostima, dramskim igrama i ritualima skupine. Na taj način tradicija postaje dio živog iskustva djeteta.

7.3. Oblici provedbe zavičajnih sadržaja

Integracija zavičajne kulture u kurikulum ostvaruje se kroz različite oblike i metode rada koji omogućuju djeci da aktivno istražuju, stvaraju i doživljavaju tradiciju. Ti oblici rada povezuju odgojno-obrazovne ciljeve s kulturnim iskustvom djeteta.

1. Prikupljanje narodnih priča, pjesama i igara iz lokalnog kraja

Djeca zajedno s odgojiteljima i roditeljima prikupljaju narodne priče, pjesme, brojalice i igre karakteristične za slavonski kraj. Ove aktivnosti pridonose razvoju jezične pismenosti, glazbenog ukusa, osjećaja ritma i pripadnosti. Odgojitelji u suradnji s roditeljima izrađuju “Zavičajnu riznicu” – zbirku dječjih radova, zapisa, ilustracija i fotografija. Ona služi kao pedagoški resurs i dokumentira kulturu učenja i zajedništva.

2. Upoznavanje tradicijskih obrta i starih zanata

Vrtić surađuje s lokalnim obrtnicima i obiteljskim gospodarstvima. Djeca promatraju izradu proizvoda od drveta, gline, tkanine ili meda te imaju priliku sudjelovati u jednostavnim aktivnostima: miješanje tijesta, tkanje, modeliranje gline, bojanje tkanina.

Ove aktivnosti potiču razvoj fine motorike, koncentracije i osjećaja za estetske vrijednosti. Djeca uče cijeniti ručni rad i prepoznaju vrijednost rada kao temelja ljudskog stvaranja.

3. Obilježavanje lokalnih blagdana i manifestacija

Vrtić aktivno sudjeluje u kulturnim i vjerskim manifestacijama koje su dio života zajednice.

Djeca kroz sudjelovanje u ovim događanjima uče o vrijednostima zajedništva, zahvalnosti i identiteta te razvijaju socijalne i komunikacijske vještine.

4. Posjeti muzejima, etno-kućama i kulturnim manifestacijama

Terenske aktivnosti važan su oblik iskustvenog učenja. Djeca posjećuju Etno kuću u Vrpolju, Spomen galeriju Ivana Meštrovića, Sikirevčanku u Sikirevcima i manifestacije u okolnim mjestima. Takvi posjeti omogućuju djeci neposredno iskustvo s kulturnim sadržajima i potiču njihovu znatiželju i estetsku osjetljivost.

U suradnji s kustosima i kulturnim djelatnicima, organiziraju se prilagođeni programi za djecu predškolske dobi – radionice kiparstva, crtanja i pripovijedanja.

5. Radionice s roditeljima i lokalnim obrtnicima

Roditelji i članovi zajednice sudjeluju u radionicama gdje zajedno s djecom izrađuju ligitare, ukrase, narodne nošnje, tkanine i tradicijske predmete. Takve aktivnosti doprinose međugeneracijskoj povezanosti i jačaju zajedništvo. Djeca kroz sudjelovanje u procesu stvaranja uče o vrijednosti rada, kreativnosti i timskog duha.

6. Korištenje lokalnih pjesama i dijalekta u glazbenim i jezičnim aktivnostima

U svakodnevnim aktivnostima djeca pjevaju i recitiraju pjesme na slavonskom dijalektu, slušaju glazbu i sviraju jednostavne instrumente karakteristične za Slavoniju (tamburica, frula, samica).

Djeca time spontano razvijaju slušnu percepciju, ritmičnost i osjećaj za govor.

Odgojitelji nastoje koristiti elemente lokalnog govora u pričanju priča i igri uloga, potičući djecu da razumiju i cijene jezičnu raznolikost. Takve aktivnosti razvijaju jezični identitet, ljubav prema materinskom jeziku i svijest o kulturnoj posebnosti.

7.4. Pedagoška vrijednost zavičajnog pristupa

Integracija zavičajne kulture ima višestruke razvojne koristi:

- kognitivni aspekt: djeca stječu znanja o povijesti, prirodi i društvenim odnosima;
- emocionalni aspekt: razvijaju ponos, pripadnost i emocionalnu stabilnost;
- socijalni aspekt: uče suradnju, poštovanje i empatiju;
- estetski aspekt: razvijaju osjećaj za ljepotu, umjetnost i kreativnost;
- moralni aspekt: uče vrijednosti poštenja, rada i zahvalnosti.

Zavičajni sadržaji potiču djetetovo identitetsko, kulturno i socijalno sazrijevanje, čime se ostvaruje osnovna svrha ranog i predškolskog odgoja – formiranje cjelovite, samosvjesne i odgovorne osobe. Kultura i tradicija zavičaja predstavljaju osobnu, profesionalnu i društvenu vrijednost u radu Dječjeg vrtića „*Leptir Vrpolje*“. Integriranjem lokalne kulture u kurikulum vrtić doprinosi očuvanju identiteta zajednice, istovremeno razvijajući kod djece osjećaj ponosa, odgovornosti i otvorenosti prema svijetu.

Takav pristup ujedno osigurava kontinuitet između obiteljskog, vrtićkog i društvenog konteksta djeteta, čineći vrtić živim dijelom kulturnog i socijalnog tkiva Vrpolja.

8. PROJEKTI PO ODGOJNIM SKUPINAMA

Kurikul Dječjeg vrtića „*Leptir Vrpolje*“ temelji se na projektnom pristupu učenju, u kojem su djeca aktivni sudionici, istraživači i stvaratelji znanja. Projektni rad omogućuje djeci da uče iz stvarnih iskustava, u interakciji s drugima, i da sami oblikuju smjer i sadržaj svoga učenja.

Svaka od četiri skupine razvija vlastiti godišnji projekt koji proizlazi iz interesa djece, razvojne dobi i lokalnog konteksta. Projekti se povezuju s ciljevima kurikulumuma vrtića, naglašavajući zavičajnu kulturu, istraživačko učenje i holistički pristup djetetu.

Skupina - projekt: „*Moj mali svijet osjeta*“

Cilj

Poticanje ranog senzoričkog iskustva, emocionalne sigurnosti i osnovnih socijalnih vještina.

Teorijska podloga

U prvim godinama života dijete spoznaje svijet prvenstveno putem osjetila. Prema Piagetu (1970), senzorimotorna faza predstavlja temelj za kasniji kognitivni razvoj, jer dijete uči kroz dodir, miris, okus, zvuk i pokret. Projekt „*Moj mali svijet osjeta*“ polazi od te spoznaje i osigurava bogato okruženje u kojem dijete istražuje kroz sva osjetila, gradi osjećaj sigurnosti i povjerenja u odrasle.

Opis projekta

Projekt traje tijekom cijele pedagoške godine, a aktivnosti se odvijaju kroz tematske mikroprojekte: *Dodirujem svijet, Mirišem, kušam, osjećam, Čujem i prepoznajem, Vidim boje i oblike.*

Okruženje je obogaćeno prirodnim materijalima, glazbom, taktilnim površinama i mirisnim elementima.

Naglasak je na emocionalnom povezivanju odgojitelja i djece, rutini, ritmu i sigurnom prostoru.

Primjeri aktivnosti

- igre s prirodnim materijalima (brašno, kukuruz, pijesak, voda, lišće),
- „košarice osjećaja” – prepoznavanje emocija kroz izraze lica, slike i zvukove,
- mirisne i taktilne staze – hodanje bosonogo po različitim površinama,
- igre s vodom i svjetlom (projekcije, sjene, svjetlosne lampe),
- kratke glazbene aktivnosti s tradicionalnim pjesmama i brojalicama,
- “kutak nježnosti” – vrijeme za dodir, maženje i emocionalno povezivanje.

Metode rada

- individualni i grupni rad,
- promatranje i dokumentiranje dječjih reakcija,
- korištenje ritma i glazbe kao sredstava komunikacije,
- senzorička integracija kroz igru i istraživanje.

Očekivani ishodi

- dijete pokazuje interes za istraživanje i aktivno sudjelovanje,
- razvija osjetilnu percepciju i motoričke vještine,
- prepoznaje osnovne emocije,
- stječe povjerenje u odgojitelja i sigurnost u prostoru.

Evaluacija

Evaluacija se provodi putem pedagoške dokumentacije (fotografije, bilješke, portfolio) te redovitim praćenjem razvoja svakog djeteta. Roditelji sudjeluju kroz razmjenu opažanja i zajedničke radionice (npr. *Moje dijete istražuje dodir*).

Skupina – projekt: „Boje našeg zavičaja“

Cilj

Razvijanje svijesti o ljepoti prirode i kulturnih obilježja zavičaja kroz boje, materijale i izražavanje.

Teorijska podloga

Prema Reggio Emilia konceptu, dijete komunicira kroz „sto jezika“ – boju, oblik, pokret, ton i govor.

Projekt „Boje našeg zavičaja“ temelji se na istraživanju prirodnih boja i promjena u okolišu kroz godišnja doba, uz povezivanje s tradicijskim motivima Slavonije.

Opis projekta

Projekt se provodi kroz četiri cjeline koje prate godišnja doba:

1. *Boje jeseni u polju i šumi,*

2. *Zimska bjelina i slavonski običaji,*
3. *Proljeće u mom selu,*
4. *Ljeto – zlatno polje i slavonske pjesme.*

Kroz te cjeline djeca istražuju boje, materijale i motive svog kraja koristeći prirodne pigmente i materijale prikupljene u okolišu.

Primjeri aktivnosti

- likovno izražavanje prirodnim pigmentima (zemlja, list, trava, cvijet),
- izrada „zavičajnih kolaža“ s motivima sela, kuća, rijeka i polja,
- šetnje i promatranje promjena u okolišu (boje lišća, nebo, cvijeće),
- glazbene igre s tradicijskim pjesmama,
- zajednički događaj „Dani boja Slavonije“ s roditeljima i zajednicom.

Metode rada

- istraživačko-iskustveno učenje,
- projektna metoda,
- integracija likovnih, glazbenih i jezičnih aktivnosti,
- suradnja s roditeljima.

Očekivani ishodi

- dijete prepoznaje i imenuje osnovne boje i promjene u prirodi,
- razvija kreativno izražavanje kroz prirodne materijale,
- pokazuje interes za tradicijske motive,
- surađuje u zajedničkim likovnim i glazbenim aktivnostima.

Evaluacija

Kroz portfolio dječjih radova i zajedničke izložbe dokumentira se proces učenja i izražavanja. Posebna pažnja posvećuje se ekološkoj osviještenosti i korištenju prirodnih materijala.

Skupina – projekt: „*Priče iz slavonskog dvorišta*“

Cilj

Razvoj jezičnih, socijalnih i kulturnih kompetencija kroz usmeno i likovno izražavanje.

Teorijska podloga

Djeca srednje dobi intenzivno razvijaju jezik, maštu i simboličko mišljenje. Projekt „*Priče iz slavonskog dvorišta*“ temelji se na usmenoj narodnoj tradiciji Slavonije i koristi pripovijedanje kao alat za poticanje izražavanja, empatije i identiteta.

Opis projekta

Projekt istražuje narodne priče, legende, pjesme, zagonetke i brojalice koje su dio slavonske kulturne baštine. Djeca stvaraju vlastite priče, ilustriraju ih i dramatiziraju, čime razvijaju izražavanje, suradnju i stvaralaštvo.

Primjeri aktivnosti

- čitanje i dramatizacija narodnih priča (npr. *Zlatna guska*, *Čudnovate zgode šegrta Hlapića*),
- posjeti starijim članovima zajednice koji pripovijedaju priče iz djetinjstva,
- izrada „Knjige priča našeg kraja“ – zbirka dječjih crteža i zapisa,
- stvaranje lutaka od prirodnih materijala i dramatizacija priča,
- zajednička izložba i predstava „Naše dvorište priča priču“.

Metode rada

- pripovijedanje i razgovor,
- dramska i simbolička igra,
- istraživačko učenje kroz jezik i umjetnost,
- međugeneracijsko učenje (susreti s bakama, djedovima, pripovjedačima).

Očekivani ishodi

- dijete aktivno sudjeluje u pripovijedanju i slušanju,
- prepoznaje i koristi narodne motive,
- izražava osjećaje i ideje riječima i pokretom,
- razvija empatiju i osjećaj zajedništva.

Evaluacija

Evaluacija se provodi kroz pedagošku dokumentaciju i završnu javnu izvedbu projekta. Odgojitelji reflektiraju o procesu učenja, a djeca izražavaju doživljaje kroz crtež, razgovor i zajedničke zaključke.

Skupina – projekt: „*Korijeni i krila: rastem u svom kraju*“

Cilj

Poticanje identiteta, samopouzdanja i osjećaja pripadnosti kroz istraživanje kulturne baštine i suvremenog života zajednice.

Teorijska podloga

Uoči polaska u školu djeca razvijaju sposobnost apstraktnog mišljenja, planiranja i razumijevanja društvenih odnosa. Projekt „Korijeni i krila“ povezuje zavičajnu baštinu s modernim iskustvima, pomažući djeci da prepoznaju svoje korijene, ali i razumiju svijet u promjeni.

Opis projekta

Projekt se odvija kroz četiri cjeline:

1. *Moj dom i obitelj,*
2. *Naše mjesto i ljudi koji ga čine,*
3. *Stari zanati i novi poslovi,*
4. *Naša škola – korak naprijed.*

Djeca istražuju povijest Vrpolja, posjećuju kulturne ustanove, razgovaraju s članovima zajednice i stvaraju vlastite prikaze svog mjesta.

Primjeri aktivnosti

- terenski obilasci i upoznavanje lokalnih znamenitosti (crkva, Spomen galerija Ivana Meštrovića, škola),
- izrada makete „Našeg mjesta“ od recikliranih materijala,
- radionice s lokalnim majstorima (lončar, tkalja, pčelar, stolar),
- intervjuiranje roditelja o njihovom djetinjstvu,
- sudjelovanje u lokalnim manifestacijama (Dan općine, Dani kruha),
- izložba dječjih radova „Korijeni i krila moga mjesta“.

Metode rada

- istraživačko učenje i terenski rad,
- metoda projekata,
- dokumentiranje i refleksija,
- suradnja s roditeljima i zajednicom.

Očekivani ishodi

- dijete prepoznaje značajke lokalne zajednice,
- razvija osjećaj ponosa i identiteta,
- samostalno izražava mišljenje i sudjeluje u planiranju,
- razumije povezanost između tradicije i suvremenog života.

Evaluacija

Evaluacija se provodi kroz javnu prezentaciju projekta, pedagošku dokumentaciju i razgovore s djecom. Projekt završava izložbom i svečanom prezentacijom pred roditeljima i lokalnim uzvanicima, što jača osjećaj ponosa i samopouzdanja kod djece.

1. Skupina- Projekt: „Moj zavičaj – Sikirevci”

Cilj:

Razvijati kod djece osjećaj pripadnosti zajednici te upoznati osnovna obilježja mjesta Sikirevci, njegovu prirodu, ljude i način života.

Opis projekta: Projekt je usmjeren na upoznavanje djece s njihovim zavičajem kroz iskustveno učenje, razgovor, promatranje i istraživanje okoline. Djeca upoznaju važna mjesta u selu, prirodno okruženje, zanimanja ljudi te osnovne karakteristike života u slavonskom selu. Projekt potiče razvoj socijalnih vještina, komunikacije i osjećaja identiteta.

Primjeri aktivnosti:

- razgovor s djecom o tome gdje žive i što vole u svom mjestu
- promatranje fotografija i karata mjesta
- šetnja selom i promatranje važnih mjesta (škola, crkva, igralište)
- izrada makete sela od različitih materijala
- crtanje „Moj dom i moje selo”
- razgovor o zanimanjima roditelja i ljudi u selu

2. Skupina-Projekt: „Stari običaji našega kraja”

Cilj:

Upoznati djecu s tradicijskim običajima, glazbom i narodnom nošnjom slavonskog kraja te razvijati poštovanje prema kulturnoj baštini.

Opis projekta: Djeca kroz različite aktivnosti upoznaju slavonske običaje, tradicijsku glazbu i ples. Kroz promatranje, slušanje i kreativne aktivnosti razvijaju interes za kulturnu baštinu svoga kraja. Poseban naglasak stavlja se na tradicijske blagdanske običaje, narodne pjesme i elemente slavonske narodne nošnje.

Primjeri aktivnosti:

- slušanje slavonskih narodnih pjesama
- promatranje fotografija i dijelova narodne nošnje
- učenje jednostavnih plesnih koraka folklora
- likovne radionice izrade tradicijskih ukrasa
- bojanje i ukrašavanje uskrasnih jaja
- razgovor o božićnim i uskrsnim običajima

3. Skupina-Projekt: „Kako se nekada živjelo”

Cilj:

Upoznati djecu s nekadašnjim načinom života u slavonskom selu te razvijati razumijevanje i poštovanje prema radu ljudi u prošlosti.

Opis projekta: Projekt djeci približava život na selu kakav je bio nekada. Djeca kroz priče, fotografije i tradicijske predmete upoznaju stare zanate, rad na polju i svakodnevne aktivnosti

ljudi. Aktivnosti su usmjerene na iskustveno učenje, simboličku igru i istraživanje prirodnih materijala.

Primjeri aktivnosti:

- razgovor o tome kako su ljudi nekada živjeli i radili
- promatranje starih fotografija i predmeta iz domaćinstva
- simbolička igra „seosko domaćinstvo”
- upoznavanje domaćih životinja i njihove uloge na selu
- manipuliranje prirodnim materijalima (slama, drvo, tkanina)
- izrada jednostavnih predmeta inspiriranih starim načinom života

Zaključno o projektnom pristupu

odgojno-obrazovni ishodi

Djeca će:

- razvijati osjećaj pripadnosti svome mjestu i zajednici
- upoznati osnovna obilježja mjesta Sikirevci i života u slavonskom selu
- upoznati neke tradicijske običaje, pjesme i plesove svoga kraja
- prepoznati dijelove slavonske narodne nošnje i tradicijske predmete
- razvijati interes za kulturnu baštinu i tradiciju svoga zavičaja
- proširivati rječnik kroz razgovor o tradiciji, običajima i načinu života
- razvijati kreativnost kroz likovne, glazbene i istraživačke aktivnosti
- razvijati socijalne vještine kroz suradničke aktivnosti i zajedničku igru

Projektni rad u Dječjem vrtiću *Leptir Vrpolje* predstavlja okosnicu kurikulumu i konkretan izraz vizije ustanove. Svaki projekt spaja djetetov interes, razvojne potrebe i zavičajnu kulturu, stvarajući uvjete za autentično učenje, istraživanje i stvaralaštvo.

Kroz projektni rad dijete postaje središnji subjekt procesa, a vrtić se potvrđuje kao zajednica učenja koja promiče suradnju, kulturu i identitet.

9. PARTNERSTVO S RODITELJIMA I LOKALNOM ZAJEDNICOM

9.1. Načela suradnje

Suradnja između vrtića, roditelja i lokalne zajednice temeljni je stup razvoja kvalitetnog odgojno-obrazovnog procesa. U Dječjem vrtiću „*Leptir Vrpolje*“ partnerstvo s roditeljima i

zajednicom nije samo organizacijska potreba, već vrijednosno polazište i dio identiteta ustanove.

Polazi se od uvjerenja da je roditelj prvi i najvažniji odgojitelj svoga djeteta te da odgojno-obrazovna ustanova može kvalitetno djelovati samo ako s roditeljima gradi međusobno povjerenje, poštovanje i zajedničku odgovornost. Sukladno *Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2015)*, „roditelj ima pravo i odgovornost sudjelovati u odgojno-obrazovnom procesu kao aktivan partner djeteta i odgojitelja“ (str. 22). Uloga odgojitelja pritom je stvarati otvoreno i poticajno ozračje koje omogućuje dijalog, suradnju i zajedničko donošenje odluka u najboljem interesu djeteta.

U suradnji s roditeljima njeguje se:

- partnerski odnos – roditelji i odgojitelji ravnopravno doprinose procesu,
- transparentnost – roditelji imaju uvid u planove, aktivnosti i postignuća,
- međusobno poštovanje – različitosti obitelji i odgojnih stilova se uvažavaju,
- povjerljivost – osobni podaci i situacije tretiraju se s diskrecijom i etikom,
- kontinuiran dijalog – redovita komunikacija sprječava nesporazume i potiče zajedničko razumijevanje djetetovih potreba.

Suradnja se temelji na obostranom učenju: roditelji uče o razvoju djeteta i odgojnom procesu, dok odgojitelji dobivaju dragocjen uvid u obiteljski kontekst, kulturu i vrijednosti koje oblikuju dijete.

Partnerstvo s roditeljima promatra se kao proces koji se razvija kroz svakodnevne kontakte, povjerenje i zajedničke aktivnosti, a ne kao jednokratna suradnja.

9.2. Oblici suradnje s roditeljima

Suradnja s roditeljima u Dječjem vrtiću *Leptir* ostvaruje se kroz različite oblike koji obuhvaćaju informativnu, savjetodavnu, edukativnu i participativnu dimenziju.

1. Individualni i skupni razgovori

Redoviti individualni razgovori između odgojitelja i roditelja omogućuju razmjenu informacija o djetetovu razvoju, interesima, napretku i mogućim poteškoćama. Razgovori se planiraju najmanje jednom mjesečno, a po potrebi i češće. U takvim susretima njeguje se empatičan i nenametljiv pristup, koji pomaže roditelju da se osjeća podržano i uključeno.

Skupni razgovori koriste se za razmjenu iskustava među roditeljima, zajedničko planiranje aktivnosti i jačanje zajedništva.

2. Roditeljski sastanci i savjetodavne radionice

Roditeljski sastanci održavaju se u skladu s godišnjim planom rada. Teme su usmjerene na razvojne faze djece, izazove roditeljstva, zdravlje, prehranu, emocionalni razvoj i sigurnost. Savjetodavne radionice provode odgojitelji i stručni suradnici (pedagog, psiholog, zdravstveni voditelj) s ciljem osnaživanja roditeljskih kompetencija.

Primjeri tema radionica:

- “Granice s ljubavlju – odgoj s razumijevanjem”,
- “Razvoj dječjih emocija”,
- “Zdrava prehrana u ranom djetinjstvu”,
- “Kako poticati samostalnost djeteta kod kuće”.

3. Zajedničke priredbe, izložbe i manifestacije

Vrtić redovito organizira zajedničke događaje u kojima roditelji aktivno sudjeluju – priredbe, izložbe dječjih radova, radionice, humanitarne akcije i kulturne manifestacije. Takvi događaji jačaju emocionalnu povezanost djece i roditelja s vrtićem te stvaraju osjećaj zajedništva i ponosa.

Najpoznatiji godišnji događaji:

- *Dani kruha i zahvalnosti za plodove zemlje,*
- *Božićna radionica i sajam dječjih radova,*
- *Dan obitelji – naš zajednički dan,*
- *Zavičajni dan vrtića Leptir,*
- *Proljetna sadnja i eko-dan.*

Ovi događaji povezuju vrtić, obitelj i zajednicu u kulturi slavljenja, dijeljenja i suradnje.

4. Uključivaje roditelja u odgojno-obrazovni proces

Roditelji se uključuju u aktivnosti vrtića kao gosti, pomagači i suorganizatori. Sudjeluju u čitanju priča, kreativnim radionicama, predstavljanju zanimanja, pripremi prostora za manifestacije i izletima. Takva uključenost omogućuje roditeljima da izravno doprinesu odgojno-obrazovnom procesu, a djeci pruža model angažiranosti i zajedništva.

5. Suradnja u prikupljanju i očuvanju zavičajne baštine

Roditelji sudjeluju u aktivnostima koje promiču očuvanje lokalne tradicije – prikupljanjem starih predmeta, narodnih pjesama, fotografija i recepata. U okviru zavičajnih projekata roditelji su partneri u prenošenju kulturnih znanja, jezika i običaja. Time vrtić ostvaruje važnu ulogu u međugeneracijskom prijenosu vrijednosti.

9.3. Suradnja s lokalnom zajednicom

Dječji vrtić „*Leptir Vrpolje*“ prepoznat je u svojoj sredini kao aktivni sudionik kulturnog i društvenog života. Suradnja s lokalnom zajednicom razvija se planski, uz uzajamno uvažavanje i jasno definirane ciljeve.

Vrtić prepoznaje zajednicu kao prostor učenja, a dijete kao aktivnog člana te zajednice. U skladu s time, suradnja s različitim institucijama i organizacijama ostvaruje se kroz projekte, posjete, radionice i zajedničke inicijative.

1. Suradnja s osnovnom školom

Vrtić surađuje s Osnovnom školom u Vrpolju u okviru programa prijelaza djece iz vrtića u školu ali i tijekom pedagoške godine. Organiziraju se zajedničke radionice, posjeti učionicama i susreti s učiteljima kako bi se olakšao proces prilagodbe i smanjila anksioznost djece pri polasku u školu. Odgojitelji i učitelji razmjenjuju informacije o razvojnim postignućima i interesima djece, čime se osigurava kontinuitet odgojno-obrazovnog procesa.

2. Suradnja s kulturnim i obrazovnim ustanovama

Vrtić održava redovitu suradnju s:

- Narodnom knjižnicom, kroz posjete i programe poticanja čitanja,
- Etno kućom i Spomen galerijom, kroz tematske radionice i izložbe,
- kulturno-umjetničkim društvima, koja djeci predstavljaju tradicijske plesove i pjesme,
- lokalnim medijima, koji prate rad vrtića i promoviraju njegove projekte.

Ovakva suradnja obogaćuje dječja iskustva i razvija kulturnu pismenost.

3. Suradnja s udrugama i obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima

Vrtić surađuje s udrugama građana, ekološkim inicijativama i lokalnim OPG-ovima. Djeca posjećuju gospodarstva, upoznaju životinje, sudjeluju u sadnji, branju i pripremi hrane. Time stječu iskustva o održivom razvoju, radu i važnosti prirode u životu zajednice.

4. Suradnja sa zdravstvenim ustanovama i stručnjacima

Suradnja s domom zdravlja, stomatologom, logopedom i psihologom omogućuje sustavnu brigu o zdravlju i razvoju djece. Organiziraju se preventivni pregledi, radionice o zdravlju, higijeni i prehrani te predavanja za roditelje.

5. Suradnja s udrugama civilnog društva i humanitarnim inicijativama

Vrtić sudjeluje u humanitarnim akcijama, ekološkim kampanjama i projektima solidarnosti (npr. *Za osmijeh djeteta*, *Zasadi drvo, ne budi panj*). Kroz takve aktivnosti djeca uče vrijednosti dobrote, empatije i aktivnog građanstva.

9.4. Vrijednost partnerstva i zajedničkog djelovanja

Partnerstvo s roditeljima i lokalnom zajednicom ima višestruku vrijednost:

- povećava kvalitetu odgojno-obrazovnog procesa,
- potiče razvoj dječjih socijalnih i građanskih kompetencija,
- jača identitet vrtića kao otvorene i odgovorne ustanove,
- osnažuje roditelje u njihovoj odgojnoj ulozi,
- razvija zajedničku odgovornost za dobrobit djece.

Kroz suradnju se ostvaruje spoj obiteljskih, odgojnih i kulturnih vrijednosti, što stvara stabilno i poticajno okruženje za djetetov razvoj.

10. PROFESIONALNI RAZVOJ ODGOJITELJA I STRUČNIH SURADNIKA

10.1. Načela profesionalnog razvoja

Profesionalni razvoj odgojitelja i stručnih suradnika temelj je kvalitete predškolskog odgoja i obrazovanja.

Kvaliteta rada u dječjem vrtiću neposredno ovisi o kompetencijama, motivaciji i refleksivnoj praksi odgojitelja koji djeluju u ustanovi.

Sukladno *Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2015)*, „odgojitelji su refleksivni praktičari koji planiraju, provode i vrednuju vlastitu praksu u suradnji s djecom, roditeljima i stručnim timovima“ (str. 31). Vrtić polazi od shvaćanja da je profesionalno učenje proces koji traje cijeli radni vijek, a ne jednokratni događaj. To je proces u kojem odgojitelji i stručni suradnici promišljaju vlastitu praksu, traže nova znanja, razmjenjuju iskustva i aktivno oblikuju kulturu ustanove.

Načela profesionalnog razvoja u ustanovi uključuju:

- kontinuiranost – profesionalni razvoj je trajni proces, a ne povremena aktivnost,
- refleksivnost – svaki odgojitelj promišlja o vlastitoj praksi i njenom učinku na dijete,
- suradnju – učenje se odvija u timu, kroz razmjenu znanja i iskustava,
- autonomiju i odgovornost – odgojitelji preuzimaju odgovornost za vlastiti profesionalni rast,
- inovativnost – poticanje istraživanja, kreativnosti i otvorenosti prema novim pristupima,
- etičnost i profesionalni integritet – djelovanje u skladu s etičkim načelima odgojiteljske profesije.

Profesionalni razvoj u vrtiću *Leptir* promatra se i kao dvosmjernan proces: pojedinac raste i razvija se kroz iskustva, a time doprinosi razvoju kvalitete ustanove u cjelini. Takav pristup stvara organizacijsku kulturu učenja, u kojoj su dijalog, razmjena i refleksija svakodnevna praksa.

Odgojitelji se potiču da budu istraživači vlastitog rada – da postavljaju pitanja, preispituju metode, analiziraju ishode i dijele rezultate sa suradnicima. Upravo kroz takvu refleksivnu praksu, profesionalni razvoj postaje instrument kontinuiranog poboljšanja kvalitete odgojno-obrazovnog procesa.

10.2. Oblici i sadržaji stručnog usavršavanja

Profesionalni razvoj organizira se kroz različite formalne i neformalne oblike učenja, unutar i izvan ustanove. Ustanova potiče sve zaposlenike da aktivno planiraju vlastiti profesionalni put i prepoznaju područja u kojima žele unaprijediti svoje kompetencije.

1. Sudjelovanje na stručnim skupovima i seminarima

Odgojitelji redovito sudjeluju na stručnim skupovima, seminarima i konferencijama koje organiziraju Agencija za odgoj i obrazovanje (AZOO), visoka učilišta, stručne udruge i centri kompetencija.

Sudjelovanjem u takvim oblicima usavršavanja odgojitelji prate suvremene trendove u pedagogiji, psihologiji i didaktici, te primjenjuju stečena znanja u svakodnevnoj praksi.

Posebna se pažnja posvećuje temama kao što su:

- inovativne metode učenja,
- razvoj emocionalne i socijalne kompetencije djeteta,
- inkluzivni odgoj i obrazovanje,
- digitalne kompetencije odgojitelja,
- održivi razvoj i ekopedagogija.

Sudjelovanje na stručnim skupovima smatra se dijelom profesionalne odgovornosti i bilježi se u osobnom portfoliju odgojitelja.

2. Interna stručna usavršavanja – pedagoške radionice i edukacije unutar ustanove

Vrtić *Leptir* organizira redovite interne pedagoške radionice, edukacije i supervizijske susrete u sklopu godišnjeg plana rada. Teme ovih radionica proizlaze iz analize potreba ustanove i evaluacije kurikuluma. Naglasak se stavlja na aktivno učenje kroz razmjenu iskustava, analizu slučajeva i refleksiju prakse.

Primjeri tema internih radionica:

- „Dijete kao istraživač – od pitanja do spoznaje“,
- „Holistički pristup u planiranju aktivnosti“,
- „Dokumentiranje i evaluacija dječjeg učenja“,
- „Profesionalna etika i kultura komunikacije u timu“,
- „Inkluzivna praksa u radu s djecom s teškoćama“.

Takvi oblici usavršavanja pridonose zajedničkom profesionalnom jeziku u ustanovi i stvaranju povezanog, podržavajućeg tima.

3. Mentorski rad i razmjena iskustava

Iskusni odgojitelji djeluju kao mentori novim i mlađim kolegama, pružajući im podršku u prilagodbi, planiranju i refleksiji rada. Mentorski odnos temelji se na povjerenju, međusobnom učenju i poštovanju profesionalne individualnosti.

Mentori organiziraju zajedničke sastanke, promatranja aktivnosti i diskusije o pedagoškim situacijama.

Na taj način stvara se kultura dijeljenja znanja i iskustava, što doprinosi kontinuitetu kvalitete rada.

Uloga mentora osobito je važna u:

- praćenju novih odgojitelja u prvoj godini rada,
- pružanju podrške pripravnicima tijekom polaganja stručnog ispita,
- koordinaciji zajedničkih projekata i istraživanja u skupinama,
- razvijanju profesionalne etike i kolegijalne podrške.

4. Tim za kvalitetu

Ustanova ima formiran Tim za kvalitetu čiju jezgru čine ravnatelj, pedagog i predstavnici odgojitelja.

Zadaća tima je planirati, pratiti i evaluirati odgojno-obrazovni rad, te predlagati mjere za njegovo unaprjeđenje.

Tim za kvalitetu izrađuje godišnji plan praćenja i samovrednovanja koji uključuje:

- praćenje pedagoške dokumentacije,
- analizu prostora i materijalnog okruženja,
- praćenje profesionalne komunikacije i timskog rada,
- procjenu zadovoljstva roditelja i djece,
- plan stručnog usavršavanja zaposlenika.

Rezultati samovrednovanja predstavljaju osnovu za razvojne planove i strateške odluke ustanove.

5. Samoevaluacija i pedagoška dokumentacija odgojitelja

Svaki odgojitelj vodi pedagošku dokumentaciju kao alat za osobni i profesionalni razvoj. U dokumentaciju bilježi promišljanja o radu, opažanja o dječjim aktivnostima, vlastite dileme, uspjehe i planove za unapređenje.

Pedagoška dokumentacija omogućuje odgojitelju da razvija kritičko mišljenje, povezuje teoriju i praksu te prepoznaje vlastite profesionalne potrebe. Periodično se održavaju refleksivne radionice u kojima odgojitelji dijele iskustva i zajednički promišljaju o profesionalnim izazovima. Samoevaluacija nije sredstvo kontrole, već instrument profesionalnog rasta i samorazumijevanja.

6. Istraživački i akcijski pristup praksi

Odgojitelji se potiču na provođenje akcijskih istraživanja u vlastitim skupinama, usmjerenih na unapređenje odgojno-obrazovne prakse. Kroz proces planiranja, provedbe, promatranja i refleksije, odgojitelji razvijaju kompetencije za istraživačko učenje i donošenje utemeljenih odluka.

Primjeri akcijskih istraživanja:

- „Utjecaj prirodnog materijala na dječju kreativnost“,
- „Razvijanje socijalne empatije kroz zajedničke projekte“,
- „Prostor kao poticaj za istraživačko učenje“.

Rezultati istraživanja predstavljaju se na stručnim vijećima, a primjeri dobre prakse dijele se u lokalnoj zajednici i na stručnim skupovima.

10.3. Podrška stručnog tima

Stručni tim Dječjeg vrtića „*Leptir Vrpolje*“ čine pedagog i zdravstveni voditelj. Njihova uloga nije samo savjetodavna, nego i razvojna, edukativna i mentorska. Tim djeluje u sinergiji s odgojiteljima, pružajući podršku u planiranju, praćenju i evaluaciji odgojno-obrazovnog procesa.

1. Pedagog

Pedagog koordinira rad na izradi i provedbi kurikuluma, prati njegovu realizaciju i evaluaciju, organizira interne edukacije i sudjeluje u profesionalnom usmjeravanju odgojitelja.

Potiče refleksivni pristup i planira individualne konzultacije s odgojiteljima. Njegova uloga je i u analitičkom praćenju kvalitete odgojno-obrazovnog procesa.

2. Zdravstveni voditelj

Zdravstveni voditelj brine o zdravstvenim, higijenskim i prehrambenim uvjetima u ustanovi. Organizira edukacije o zdravoj prehrani, prevenciji bolesti, higijenskim navikama i sigurnosti djece.

Sudjeluje u izradi jelovnika, praćenju prehrane i provedbi zdravstveno-preventivnih programa.

Timski rad stručnog tima

Stručni tim redovito održava konzultacije s odgojiteljima, analizira pedagošku dokumentaciju, vodi supervizije i zajedničke refleksije o praksi. Kroz interdisciplinarni pristup tim osigurava cjelovitu podršku djetetu i odgojitelju. Uloga stručnog tima nije samo praćenje, već osnaživanje i edukacija odgojitelja, uz naglasak na partnerski i podržavajući odnos.

10.4. Kultura profesionalne refleksije

Vrtić njeguje kulturu u kojoj je refleksija sastavni dio profesionalnog identiteta. Odgojitelji i stručni suradnici redovito sudjeluju u refleksivnim susretima, analizama i zajedničkim planiranjima. Ovakav pristup potiče otvorenost, samokritičnost i profesionalnu zrelost.

Refleksivna kultura prepoznaje pogrešku ne kao neuspjeh, nego kao priliku za učenje i rast. Odgojitelji uče preispitivati odluke, promatrati dječje reakcije i prilagođavati pristupe u skladu s potrebama djeteta i skupine.

Profesionalni razvoj odgojitelja i stručnih suradnika u Dječjem vrtiću „*Leptir Vrpolje*“ predstavlja strategiju osiguranja kvalitete i izvrsnosti. Kroz stalno usavršavanje, refleksiju i istraživačku praksu, odgojitelji postaju nositelji promjena i inovacija u sustavu ranog i predškolskog odgoja.

Ustanova njeguje kulturu dijeljenja znanja, međusobne podrške i profesionalnog zajedništva, u kojoj svaki član tima doprinosi ukupnoj kvaliteti odgojno-obrazovnog procesa. Na taj način vrtić ostvaruje svoju viziju kao zajednice učenja koja raste zajedno s djecom i za djecu.

11. DOKUMENTIRANJE, PRAĆENJE I EVALUACIJA KVALITETE

11.1. Načela evaluacije

Evaluacija u dječjem vrtiću provodi se kao kontinuiran, sustavan i participativan proces koji uključuje sve sudionike odgojno-obrazovnog procesa – djecu, odgojitelje, roditelje, stručni tim i ravnatelja. Temeljno načelo evaluacije je da ona nije kontrolni mehanizam, već alat za unapređivanje kvalitete, refleksiju i razvoj. Svrha evaluacije je stvaranje uvjeta za stalno poboljšavanje prakse i kvalitete života djece u ustanovi. Evaluacija se usmjerava na *proces*, a ne samo na rezultat, te promatra dijete u njegovom individualnom razvoju i kontekstu skupine. U skladu s *Nacionalnim kurikulumom za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2015)*, evaluacija obuhvaća tri međusobno povezana područja:

- praćenje razvoja i dobrobiti djece,
- praćenje kvalitete procesa učenja i poučavanja,
- praćenje uvjeta rada i profesionalnog razvoja odgojitelja (str. 34).

Evaluacija u vrtiću temelji se na načelima:

- transparentnosti – svi sudionici znaju svrhu i način provedbe evaluacije,
- inkluzivnosti – u proces su uključeni svi relevantni sudionici,
- kontinuiranosti – evaluacija se odvija tijekom cijele godine, a ne samo na njenom kraju,
- objektivnosti i etičnosti – prikupljeni podaci se koriste isključivo za poboljšanje kvalitete rada,
- refleksivnosti – naglasak je na promišljanju i učenju iz iskustva.

Načelo „učimo iz prakse“ osigurava da evaluacija bude sastavni dio profesionalnog razvoja i temelj za planiranje idućih koraka.

11.2. Oblici evaluacije

Proces evaluacije organiziran je kroz više oblika, koji se međusobno nadopunjuju i čine cjeloviti sustav praćenja kvalitete.

1. Formativna evaluacija

Formativna evaluacija provodi se kontinuirano, u svakodnevnom radu s djecom. Ona uključuje promatranje, bilježenje i interpretaciju dječjih aktivnosti i ponašanja u prirodnim situacijama.

Svrha ovog oblika evaluacije nije ocjenjivanje, nego praćenje individualnog razvoja i pružanje podrške djetetu.

Odgojitelji koriste različite metode dokumentiranja:

- bilješke i opažanja,
- fotografije i kratke video zapise,
- zbirke dječjih radova,
- zapise o razgovorima i refleksijama.

Na temelju prikupljenih podataka odgojitelji prilagođavaju aktivnosti, prostor i materijale potrebama djece.

2. Sumativna evaluacija

Sumativna evaluacija provodi se na kraju pedagoške godine, s ciljem analize postignuća i ishoda odgojno-obrazovnog rada. Ona uključuje procjenu učinkovitosti planiranih aktivnosti, projekata i kurikularnih ciljeva. Rezultati sumativne evaluacije predstavljaju se stručnom timu i roditeljima, te služe kao osnova za planiranje iduće pedagoške godine.

Sumativna evaluacija ne donosi „presudu“ o uspjehu, već omogućuje razumijevanje procesa promjene i razvoja u ustanovi.

3. Samoevaluacija ustanove

Samoevaluacija je unutarnji proces procjene kvalitete koji provodi tim za kvalitetu ustanove. Cilj je osvijestiti snage, izazove i područja koja zahtijevaju daljnji razvoj. Provodi se pomoću unaprijed definiranih pokazatelja kvalitete (npr. pedagoški pristupi, komunikacija, suradnja s roditeljima, organizacija prostora, profesionalni razvoj).

Tijekom samoevaluacije koristi se kombinacija metoda:

- upitnici za odgojitelje i roditelje,
- grupne rasprave i refleksivne radionice,
- analiza dokumentacije,
- praćenje i analiza procesa u skupinama.

Rezultati samoevaluacije analiziraju se timski, a zaključci se koriste u izradi godišnjeg plana i programa rada.

4. Evaluacija zadovoljstva roditelja

Uloga roditelja u evaluaciji kvalitete prepoznata je kao ključna. Njihovo zadovoljstvo kvalitetom suradnje, komunikacije i razvoja djeteta redovito se ispituje putem:

- anonimnih anketa,
- fokus grupa s roditeljima,

- razgovora i kutije prijedloga u prostoru vrtića.

Prikupljeni podaci analiziraju se i prezentiraju na razini stručnog tima i vijeća roditelja. Ovakav oblik evaluacije doprinosi transparentnosti i jača partnerski odnos između obitelji i vrtića.

11.3. Instrumenti praćenja

Praćenje i evaluacija provode se pomoću različitih instrumenata koji omogućuju sustavno dokumentiranje i analizu pedagoškog procesa.

1. Individualni portfoliji djece

Portfolio djeteta predstavlja autentičnu zbirku dokaza o njegovom učenju i razvoju. Sadrži dječje crteže, fotografije, bilješke, izjave djeteta, komentare odgojitelja i roditelja. Kroz portfolio se prati napredak, interesi i postignuća svakog djeteta, a dijete aktivno sudjeluje u njegovom stvaranju. Portfolio se koristi i kao alat za razgovor s roditeljima te planiranje individualiziranog pristupa.

2. Bilješke i opažanja odgojitelja

Odgojitelji svakodnevno bilježe opažanja o ponašanju djece, njihovim interesima i razvojnim postignućima.

Opažanja se bilježe u dnevniku rada i koriste za planiranje aktivnosti i evaluaciju skupine. Ovaj instrument omogućuje kontinuiranu refleksiju i praćenje procesa učenja.

3. Fotografska i video dokumentacija

Fotografije i video zapisi koriste se kao sredstva za vizualno dokumentiranje procesa učenja. Odgojitelji uz pomoć ovih materijala analiziraju interakcije djece, organizaciju prostora i dinamiku aktivnosti. Dokumentacija se koristi i u komunikaciji s roditeljima, izložbama i stručnim analizama.

4. Evaluacijski obrasci skupina

Svaka skupina vodi evaluacijski obrazac u kojem se mjesečno bilježe aktivnosti, opažanja, refleksije i zaključci o dječjem razvoju i dinamici skupine. Obrasci služe kao temelj za stručne konzultacije, timsku evaluaciju i godišnje izvješće.

5. Godišnji izvještaji stručnog tima

Stručni tim (pedagog, psiholog, zdravstveni voditelj) izrađuje godišnje izvješće o praćenju kvalitete rada. U izvještaju se analiziraju postignuća, izazovi i preporuke za unapređenje prakse. Izvještaj se koristi kao osnova za planiranje stručnog usavršavanja i reviziju kurikuluma.

11.4. Revizija kurikula

Revizija kurikuluma predstavlja završnu fazu evaluacijskog ciklusa i provodi se na temelju svih prikupljenih podataka o praksi, postignućima i povratnim informacijama svih sudionika.

Kurikulum se evaluira i revidira svake pedagoške godine u okviru stručnog tima i tima za kvalitetu. Tijekom svake godine provodi se analiza uspješnosti ostvarivanja ciljeva, primjerenosti metoda i učinkovitosti organizacije. Temeljem te analize izrađuju se preporuke za unaprjeđenje sadržaja, metoda i planiranja.

U procesu revizije sudjeluju:

- odgojitelji i stručni suradnici,
- ravnatelj i tim za kvalitetu,
- predstavnici roditelja,
- lokalni partneri i vanjski suradnici (po potrebi).

Revizija podrazumijeva:

- usporedbu planiranog i ostvarenog,
- analizu evaluacijskih pokazatelja,
- refleksiju o postignutim ishodima,
- definiranje novih razvojnih ciljeva i prioriteta.

Posebna pažnja posvećuje se usklađivanju kurikuluma s promjenama u nacionalnim dokumentima, potrebama djece, te lokalnim razvojnim inicijativama.

Sveobuhvatna revizija i donošenje novog petogodišnjeg kurikuluma provodi se krajem 2030. godine, u skladu s člankom 18. *Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju* (NN 10/97, 107/07, 94/13, 98/19). Proces revizije vodi tim za kvalitetu u suradnji s osnivačem ustanove, a novi dokument donosi se uz suglasnost Upravnog vijeća vrtića.

Evaluacija i dokumentiranje u Dječjem vrtiću „*Leptir Vrpolje*“ predstavljaju temelj profesionalne i razvojne odgovornosti ustanove. Kroz sustavno praćenje, analizu i refleksiju, vrtić razvija kulturu učenja koja se temelji na otvorenosti, dijalogu i zajedničkoj odgovornosti. Evaluacija nije cilj sama sebi, već proces koji vodi razvoju djeteta, odgojitelja i ustanove. Na taj način vrtić osigurava trajno unapređenje kvalitete, ostvarujući svoju misiju – biti mjesto gdje djeca, odgojitelji i zajednica zajedno rastu i uče.

12. RAZVOJNI PLAN DJEČJEG VRTIĆA LEPTIR VRPOLJE 2026.–2031.

12.1. Vizija razvoja

Razvojni plan Dječjeg vrtića „*Leptir Vrpolje*“ za razdoblje 2026.–2031. usmjeren je na sustavno unapređenje kvalitete odgojno-obrazovnog rada, profesionalnih kompetencija odgojitelja te materijalnih i prostornih uvjeta boravka djece. U središtu vizije nalazi se dijete kao aktivni sudionik učenja i razvoja, a vrtić kao zajednica učenja, suradnje i uzajamnog poštovanja. Temeljna ideja vodilja je stvaranje okruženja u kojem se poštuje individualnost djeteta, tradicija zajednice i suvremeni pedagoški pristupi. Vrtić teži postati prepoznat kao centar izvrsnosti ranog i predškolskog odgoja u Brodsko-posavskoj županiji, koji objedinjuje znanstvena dostignuća, zavičajne vrijednosti i suvremenu praksu.

Razvojna vizija temelji se na četiri načela:

1. Kvaliteta – stalno praćenje i unapređivanje svih aspekata rada;
2. Profesionalnost – razvoj kompetencija i kulture refleksije među zaposlenicima;
3. Zajedništvo – suradnja s roditeljima, školom i lokalnom zajednicom;
4. Održivost – odgovorno upravljanje resursima i očuvanje prirodnog i kulturnog okruženja.

U petogodišnjem razdoblju vrtić planira osnažiti svoj kurikularni, kadrovski i infrastrukturni kapacitet, uz poseban naglasak na digitalizaciju rada, istraživačke projekte i zavičajnu kulturu. Cilj vizije nije samo modernizacija, nego uravnotežen razvoj tradicije i inovacije – čuvanje kulturnog identiteta Slavonije, ali u suvremenom, pedagoški utemeljenom okviru.

12.2. Strateški ciljevi i aktivnosti

Razvojni plan definira pet strateških ciljeva koji proizlaze iz Nacionalnog kurikuluma (2015) i vrednota ustanove. Svaki cilj povezan je s konkretnim aktivnostima, očekivanim ishodima i pokazateljima uspješnosti

1. Podizanje kvalitete odgojno-obrazovnog procesa

Vrtić prepoznaje kvalitetu odgojno-obrazovnog procesa kao središnji prioritet svoga razvoja. Kvaliteta se postiže kroz kontinuirano stručno usavršavanje, timsku refleksiju i superviziju.

U narednih pet godina planira se:

- razvoj sustava mentorstva i stručne podrške novim odgojiteljima,
- uvođenje redovitih supervizijskih susreta unutar stručnog tima,
- izrada pedagoških smjernica i priručnika dobre prakse,
- poticanje istraživačkih i akcijskih projekata u skupinama,
- sudjelovanje odgojitelja na nacionalnim i međunarodnim edukacijama.

Planom je predviđeno da svake godine najmanje 80 % odgojitelja sudjeluje u stručnim skupovima i aktivnostima AZOO-a. Na razini ustanove osniva se interni centar za razvoj kvalitete, koji će koordinirati stručna usavršavanja i evaluacije.

Kroz profesionalni razvoj i refleksivnu praksu, vrtić nastoji osigurati visoku razinu kompetencija svih djelatnika te stvoriti zajednicu koja uči, istražuje i raste zajedno s djecom.

2. Jačanje suradnje s roditeljima i lokalnom zajednicom

Drugi strateški cilj odnosi se na povećanje sudjelovanja roditelja i zajednice u životu i radu vrtića.

Suradnja s roditeljima i partnerima smatra se temeljnim uvjetom kvalitete i održivosti.

Planirane aktivnosti uključuju:

- redovite radionice i forume za roditelje,
- zajedničke kulturne i humanitarne manifestacije,
- jačanje uloge Vijeća roditelja kao savjetodavnog tijela,
- uključivanje lokalnih umjetnika, obrtnika i OPG-ova u vrtićke projekte,
- uspostavu partnerstava s kulturnim, zdravstvenim i obrazovnim institucijama.

Vrtić će svake godine organizirati najmanje dvije zajedničke manifestacije s lokalnom zajednicom (npr. *Dani zavičaja*, *Eko dan*, *Obitelj i tradicija*). U suradnji s osnovnom školom razvijat će se program prijelaza za djecu koja polaze u prvi razred, čime se osigurava kontinuitet učenja i prilagodba.

Kroz takve oblike suradnje vrtić postaje otvorena ustanova – mjesto susreta, dijaloga i uzajamnog učenja između djece, obitelji i zajednice.

3. Unaprjeđenje materijalnih i prostornih uvjeta rada

Kvalitetan prostorni i materijalni kontekst ključan je za razvoj djece i kvalitetu rada odgojitelja.

U razdoblju 2026.–2031. planira se modernizacija i obnova prostora vrtića, uz uvođenje suvremenih didaktičkih sredstava i digitalnih tehnologija.

Planirane mjere:

- opremanje unutarnjih prostora novim namještajem i didaktičkim centrima,
- modernizacija ICT opreme za dokumentiranje i komunikaciju,
- osnivanje multifunkcionalnog prostora za glazbu, scensku igru i senzoričke aktivnosti,
- uređenje vanjskog prostora s prirodnim materijalima, vrtnim kutkom i sjenicama,
- stvaranje Eko vrta koji će služiti kao istraživačko i edukativno okruženje.

Svi zahvati planiraju se u skladu s *Državnim pedagoškim standardom predškolskog odgoja i obrazovanja (NN 63/08, 90/10, 34/22)* i smjernicama o sigurnosti i održivosti.

Poseban naglasak bit će na energetske učinkovitosti i korištenju održivih materijala. Ulaganjem u prostor vrtić želi stvoriti ugodnu, poticajnu i sigurnu okolinu koja odražava pedagoške i estetske vrijednosti ustanove.

4. Očuvanje i promicanje zavičajne kulture

Jedan od prepoznatljivih identiteta vrtića jest njegovanje zavičajnih vrijednosti i tradicije Slavonije. U petogodišnjem razdoblju planira se sustavno jačanje kulturne dimenzije kurikulumu kroz razne aktivnosti i projekte.

Planirane aktivnosti uključuju:

- organizaciju godišnje manifestacije *Dani zavičajne kulture*,
- suradnju s lokalnim kulturno-umjetničkim društvima, muzejima i knjižnicama,
- izradu zavičajne zbirke priča i pjesama djece,
- uključivanje roditelja i baka u radionice tradicijskih vještina (vezenje, pečenje, ručni rad),
- promicanje lokalnog dijalekta kroz pjesmu, recitaciju i igru.

Vrtić planira pokrenuti edukativno-kulturni projekt “Mali čuvari baštine”, čiji će cilj biti razvijanje identiteta i ponosa kod djece kroz istraživanje kulturnih običaja.

Rezultati će se predstavljati javnosti putem izložbi, digitalnih kataloga i suradnji s medijima.

Na taj način vrtić doprinosi očuvanju nematerijalne kulturne baštine Slavonije i jača svoj prepoznatljiv identitet u zajednici.

5. Razvoj ekološke i održive svijesti

Vrtić prepoznaje važnost ekološkog odgoja i održivog razvoja kao jednog od prioriteta suvremenog odgoja. U razdoblju 2026.–2031. planira se sustavno razvijati svijest o očuvanju prirode i odgovornom ponašanju prema okolišu.

Planirane aktivnosti uključuju:

- osnivanje i održavanje dječjeg eko-vrta s povrtnjakom i biljem karakterističnim za Slavoniju,
- edukacije o recikliranju, štednji energije i očuvanju vode,
- sudjelovanje u nacionalnim programima kao što su *Zeleni korak*, *Dani planeta Zemlje*, *Tjedan održivosti*,
- uključivanje djece u lokalne ekološke akcije čišćenja i sadnje stabala,
- razvoj ekoloških projekata s roditeljima i zajednicom.

Cilj je da svako dijete razvije osjećaj odgovornosti prema prirodi, da prepozna povezanost između vlastitog djelovanja i stanja okoliša te da kroz svakodnevne aktivnosti doprinosi održivom životu.

Vrtić će također surađivati s lokalnim komunalnim poduzećima i udrugama u provedbi akcija koje promiču ekološke vrijednosti i kolektivnu brigu o prostoru u kojem djeca odrastaju.

12.3. Pokazatelji uspješnosti i evaluacija plana

Uspješnost provedbe razvojnog plana mjerit će se kroz kvalitativne i kvantitativne pokazatelje na godišnjoj i završnoj razini. Evaluacija plana provodit će se svake godine u okviru tima za kvalitetu i stručnog tima ustanove.

Ključni pokazatelji uspješnosti:

- povećana uključenost roditelja i zajednice u rad vrtića (mjerena sudjelovanjem u manifestacijama i projektima),
- pozitivni rezultati evaluacija zadovoljstva roditelja, djece i zaposlenika,
- vidljiva kvaliteta dječjih projekata kroz dokumentaciju, izložbe i prezentacije,
- povećan broj stručnih i istraživačkih radova odgojitelja,
- profesionalni rast zaposlenika (broj edukacija, mentorstava, akcijskih istraživanja),
- stabilnost i razvoj skupina kroz petogodišnje razdoblje (zadržavanje kadra, smanjenje fluktuacije),
- unaprijeđeni prostorni i materijalni uvjeti rada,
- povećana prepoznatljivost vrtića u zajednici.

Evaluacija razvojnog plana odvijat će se u tri razine:

1. Godišnja razina – analiza postignuća ciljeva i izvješće o napretku,
2. Srednjoročna evaluacija – revizija aktivnosti na kraju treće godine (2028/2029.),
3. Završna evaluacija – procjena učinaka i izrada novog plana 2031. godine.

Svi rezultati evaluacije javno se predstavljaju u okviru Godišnjeg izvješća o radu i koriste za planiranje daljnjih strateških koraka.

Razvojni plan Dječjeg vrtića „*Leptir Vrpolje*“ 2026.–2031. predstavlja sveobuhvatnu viziju napretka i rasta ustanove. On objedinjuje pedagoški, kulturni, ekološki i profesionalni aspekt razvoja te ističe važnost odgovornog i održivog pristupa odgoju.

Plan je usklađen s nacionalnim smjernicama, lokalnim potrebama i vrijednostima zajednice te se temelji na načelima kvalitete, suradnje i poštovanja. Kroz njegovu provedbu vrtić nastoji postati prostor gdje se tradicionalne vrijednosti susreću s modernim pristupima, a svako dijete dobiva priliku rasti u sigurnom, poticajnom i kulturno bogatom okruženju.

Ulaganjem u ljude, prostor i zajedništvo, Dječji vrtić „*Leptir Vrpolje*“ ostvaruje svoju misiju – biti mjesto radosnog učenja, stvaranja i pripadnosti, koje povezuje prošlost, sadašnjost i budućnost svoga kraja.

13. ZAKLJUČAK

Kurikul Dječjeg vrtića „*Leptir Vrpolje*“ za razdoblje 2026.–2031. osmišljen je kao dinamičan, otvoren i razvojno usmjeren dokument koji odražava vrijednosti, potrebe i identitet zajednice u kojoj vrtić djeluje. Njegova svrha nije samo planiranje aktivnosti, već stvaranje zajedničke vizije – vrtića kao mjesta gdje dijete raste u ozračju poštovanja, kulture, igre i učenja.

Kurikulum polazi od djeteta kao aktivnog, kompetentnog i radoznalog bića koje u interakciji s drugima gradi svoje spoznaje i razvija cjelovitu osobnost. Temeljni cilj kurikula jest osigurati da svako dijete bude prepoznato, prihvaćeno i podržano u svojoj jedinstvenosti te da kroz igru, istraživanje i stvaralaštvo razvija sve dimenzije svoga bića – kognitivnu, emocionalnu, socijalnu, moralnu, estetsku i tjelesnu.

Vrtić prepoznaje važnost kulture i tradicije svoga kraja kao izvora identiteta, stvaralaštva i povezanosti među generacijama te, vođen holističkim pristupom, promiče vrijednosti zajedništva, znatiželje i životnog učenja. Takav pristup omogućuje djetetu da raste u sigurnom, toplom i podržavajućem okruženju, koje mu daje osjećaj pripadnosti i samopouzdanja.

Kurikul je rezultat zajedničkog promišljanja, suradnje i refleksije svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa – odgojitelja, stručnih suradnika, roditelja, djece i lokalne zajednice.

On predstavlja zajednički dogovor o vrijednostima, ciljevima i načinima djelovanja, ali istodobno i otvoreni okvir koji se mijenja i nadopunjuje u skladu s potrebama djece, obitelji i društva. Posebna vrijednost kurikula ogleda se u njegovoj zavičajnoj ukorijenjenosti – povezanosti s kulturnom i prirodnom baštinom Brodsko-posavske županije. Integriranjem elemenata lokalne tradicije, jezika, običaja i obrta, vrtić djeci omogućuje autentično iskustvo učenja, u kojem se povezuje prošlost i sadašnjost, individualno i kolektivno, lokalno i globalno.

Vrtić njeguje kulturu otvorenosti prema novim znanjima i iskustvima, ali utemeljenu na vrijednostima poštovanja, humanosti i održivosti. Odgojitelji su u tom procesu refleksivni praktičari, koji promišljaju, istražuju i uče zajedno s djecom, stvarajući inovativne pristupe poučavanju i učenju.

Profesionalni razvoj zaposlenika prepoznat je kao temelj rasta i napretka ustanove. Kroz sustavno stručno usavršavanje, timsku refleksiju i suradnju s institucijama, vrtić stvara zajednicu učenja u kojoj svatko ima mogućnost doprinijeti razvoju kvalitete.

Suradnja s roditeljima i lokalnom zajednicom u ovom kurikulumu ima stratešku važnost. Roditelji se doživljavaju kao ravnopravni partneri, a lokalna zajednica kao prostor učenja, sudjelovanja i podrške. Kroz zajedničke projekte, manifestacije i radionice, jača se osjećaj povezanosti i odgovornosti prema mjestu u kojem djeca odrastaju. Vrtić se istodobno razvija i kao ekološki osviještena ustanova koja njeguje održive navike i brigu za okoliš. Djeca uče o prirodi kroz neposredno iskustvo, promatranje i djelovanje, razvijajući osjećaj odgovornosti prema svijetu u kojem žive. Zavičajna kultura i ekološka svijest povezane su u jedinstvenu filozofiju – poštovanje života u svim njegovim oblicima. Kroz pjesmu, igru, umjetnost, vrt i zajedničke aktivnosti, djeca doživljavaju radost pripadanja i stvaranja.

Kurikulum također odražava vrijednost interakcije i komunikacije – dijete uči kroz odnose s drugima, promatranjem, suradnjom i dijalogom. Vrtić potiče stvaranje ozračja u kojem se slušanje, izražavanje mišljenja i međusobno poštovanje smatraju osnovnim pedagoškim principima.

U kontekstu promjena u društvu, kurikulum zadržava ravnotežu između stabilnosti i inovacije. On ne nameće gotove obrasce, nego potiče fleksibilnost, kreativnost i prilagodljivost u radu. Time vrtić osigurava prostor za eksperimentiranje, istraživanje i razvoj novih oblika rada koji su u skladu s interesima i potrebama djece. Kroz svoj sadržaj i strukturu, kurikulum jasno pokazuje da je odgoj proces, a ne proizvod, te da njegova svrha nije isključivo stjecanje znanja, već formiranje cjelovite, sigurne i empatične osobe. Djeca uče kako učiti, kako surađivati, kako misliti i osjećati – i to su najvažniji ishodi ranog i predškolskog odgoja.

Završetak izrade ovog kurikula ne predstavlja kraj, nego početak novog ciklusa razvoja i učenja. Dokument se promatra kao živi tekst – otvoren promjenama, nadogradnjama i zajedničkom stvaranju. Svaka pedagoška godina donosi nova iskustva i izazove, a kurikulum se prilagođava njima, zadržavajući pritom svoju temeljnu filozofiju.

Posebna snaga ovog kurikula leži u njegovoj autentičnosti i lokalnom karakteru. On je prožet duhom zajednice, prirodom i ljudima Vrpolja, Sikirevaca njihovim pjesmama, običajima, vrijednostima i načinom života. Takva ukorijenjenost daje kurikulumu toplinu, prepoznatljivost i trajnu vrijednost.

Vrtić kroz ovaj dokument potvrđuje svoju odgovornost i viziju – biti mjesto gdje se njeguje djetinjstvo, poštuje individualnost i razvija ljubav prema znanju, kulturi i zajednici. Kroz svakodnevni rad, dijalog i suradnju, vrtić ostvaruje svoju misiju: da svako dijete osjeti radost učenja, toplinu pripadanja i sigurnost da može biti ono što jest. Na kraju, ovaj kurikulum svjedoči o predanosti, stručnosti i zajedništvu svih koji sudjeluju u radu vrtića. On je izraz zajedničke želje da se djeci omogući djetinjstvo puno radosti, istraživanja i smislenih iskustava. Vrtić time potvrđuje svoju ulogu u zajednici – ne samo kao odgojno-obrazovna ustanova, već kao kulturni i društveni centar koji povezuje generacije i gradi budućnost.

Kroz razdoblje 2026.–2031., Dječji vrtić „*Leptir Vrpolje*“ nastaviti će razvijati kulturu kvalitete, profesionalnosti i partnerstva, vjerujući da svaka promjena započinje u djetinjstvu – u malim koracima, znatiželjnim pogledima i iskrenim odnosima. Upravo u tim trenucima rađa se ono najvrijednije – životna radost, kreativnost i osjećaj pripadnosti svijetu koji zajedno gradimo.